

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2012

**Η ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ - ΑΙΓΥΠΤΟΥ**

**Ευάγγελος Δαϊρετζής
Δημήτριος Πιτσιδήμος**

Σεπτέμβριος 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

B Η ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1. Βασικοί οικονομικοί δείκτες
2. Εισαγωγή
3. Μακροοικονομικές εξελίξεις
4. Εξωτερικό εμπόριο
5. Διμερές εμπόριο Αιγύπτου –Ε.Ε.
6. Επενδύσεις – επενδυτικό περιβάλλον

Γ ΚΥΡΙΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

1. Γεωργία
2. Σημαντικότεροι κλάδοι βιομηχανίας
  - 2.1. Κλωστοϋφαντουργία
  - 2.2. Φαρμακοβιομηχανία
  - 2.3. Αυτοκινητοβιομηχανία
3. Ενέργεια
  - 3.1. Γενικά
  - 3.2. Πετρέλαιο – φυσικό αέριο
  - 3.3. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
4. Κατασκευές
5. Δομικά υλικά
  - 5.1. Βιομηχανία τσιμέντου
  - 5.2. Μεταλλουργία
6. Μεταφορές
  - 6.1. Γενικά – οδικές μεταφορές
  - 6.2. Σιδηροδρομικές μεταφορές
  - 6.3. Αεροπορικές μεταφορές
  - 6.4. Θαλάσσιες μεταφορές
  - 6.5. Διώρυγα Σουέζ
  - 6.6. Ποτάμιες μεταφορές
7. Διαχείριση Υδάτων
8. Τηλεπικοινωνίες & Τεχνολογίες πληροφορικής
9. Τουρισμός
10. Τραπεζικός τομέας

Δ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΑΙΓΥΠΤΟΥ

1. Διμερές εμπόριο Ελλάδος – Αιγύπτου
2. Ελληνικές εξαγωγές προς την Αίγυπτο 2012 - σύγκριση με 2011
3. Ανάλυση σημαντικότερων εξαγωγίμων προϊόντων
4. Ελληνικές εισαγωγές από την Αίγυπτο 2012 - σύγκριση με 2011
4. Επενδύσεις

Ε ΠΗΓΕΣ

Α. ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Επιφάνεια	1.001.450 τετρ. χλμ
Πληθυσμός	85.294.388 (εκτίμηση 2013)
Προσδόκιμο Ζωής	73,19 έτη (70,57 για τους άνδρες και 75,93 για τις γυναίκες) (εκτίμηση 2013)
Ποκνότητα	85,17 κατ./km ²
Μορφολογία	Έρημος, στην οποία παρεμβάλλεται η κοιλάδα και το Δέλτα του Νείλου. Χαμηλότερο υψόμετρο: Qattara depression -133 μέτρα. Ανώτερο υψόμετρο: Όρος Αγίας Αικατερίνης (Σινά) – 2.629 μ.
Κατανομή έκτασης	Καλλιεργήσιμη γη: 2,87%, Λοιπές εκτάσεις: 96,34%, Μόνιμες καλλιέργειες: 0,79% (εκτίμηση 2011)
Πρωτεύουσα	Κάιρο
Επίσημη ονομασία	Arab Republic of Egypt (Jumhuriyat Misr al-Arabiyyah)
Πολίτευμα	Προεδρική δημοκρατία. Μεταβατική Κυβέρνηση: Πρόεδρος: Άντλν Μανσούρ
Διοικητικό σύστημα	27 διοικητικά διαμερίσματα
Κλίμα	Θερμά, ξηρά καλοκαίρια και ήπιοι χειμώνες
Γλώσσα	Αραβική (επίσημη)
Θρησκεία	Μουσουλμάνοι (σουνίτες) 90%, Κόπτες 9%, λοιποί Χριστιανοί 1%
Εθνική Σύνθεση	Αιγύπτιοι 99,6%, άλλοι 0,4%
Αλφαριθμητισμός	Άρρενες 51,1%, γυναίκες 48,9% (εκτίμηση 2010)
Νόμισμα	Λίρα Αιγύπτου (EGP)
Ισοτιμία	1€ = 9,311 Αιγ.λίρες και 1\$ = 6,892 Αιγ. Λίρες (25.9.2013)
Ζώνη Ώρας	GMT+2 δηλ. ίδια ώρα με την Ελλάδα (δεν εφαρμόστηκε η θερινή ώρα)
Εθνική επέτειος	Ημέρα επανάστασης, 23 Ιουλίου (1952), 6 Οκτωβρίου, 25 ^η Ιανουαρίου
Θρησκευτικές αργίες	Χριστούγεννα (7 Ιανουαρίου). Οι Ισλαμικές αργίες βασίζονται στο σεληνιακό ημερολόγιο και ποικίλουν από έτος σε έτος: Ισλαμικό νέο έτος, Γενέθλια Προφήτη, Αιντ αλ Φιτρ , Αιντ αλ Αντχα

Πηγή: CIA World Factbook

B. Η ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1. ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
ΑΕΠ (LE δισ τρέχουσες τιμές αγοράς)	895,5	1.042,2	1.206,6	1.371	1.542,3
ΑΕΠ ετήσια αύξηση (%)	7,2%	4,7%	5,1%	1,9%	2,2
Πληθωρισμός (ετήσιος μ.ο. %)	11,7%	9,9%	10,7	11%	8,7%
Ανεργία (%)	8,7%	9,4%	9,0%	12%	12,7%
Εξαγωγές (\$ δισ.)	29,4	25,2	23,9	27	27*
Εισαγωγές (\$ δισ.)	52,8	50,3	49	54,1	58,7*
Όγκος εμπορίου (\$ δισ.)	82,2	75,5	72,9	81,1	85,7*
Εμπορικό ισοζύγιο (\$ δισ.)	-23,4	-25,1	-25,1	-27,1	-31,7*
Εμπορικό έλλειμμα (% ΑΕΠ)	14,4%	13,3%	11,5%	11,5%	12,3*
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (\$ δισ.)	0,8	-4,4	-4,3	-6	-7,9*
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)	0,5%	-2,3	-2	-2,6	-3,1*
Συναλλαγματικά αποθέματα (\$ δισ.)	34,6	31,3	35,2	26,6	15,5
Άμεσες ξένες επενδύσεις (\$ δισ.)	13,2	8,1	6,8	2,2	2,1*
Μεταναστευτικά εμβάσματα (\$ δισ.)	8,6	7,8	9,8	12,6	17
Εξωτερικό χρέος (\$ δισ.)	33,9	31,5	33,7	34,9	34,4*
Εξωτερικό χρέος (% ΑΕΠ)	20,1%	16,9%	15,9%	15,2%	13,5%*
Εσωτερικό Χρέος (LE δισ)	478,8	562,3	663,8	808,1	990,5
Ισοτιμίες \$ (μεσοσταθμικές)	5,5	5,5	5,69	5,96	6,33

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα, Στατιστική Υπηρεσία

* προσωρινά στοιχεία

2. Εισαγωγή

Η Αίγυπτος είχε κατορθώσει να σημειώσει πριν την εκδήλωση της διεθνούς οικονομικής κρίσης, αυξημένους ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης, ιδίως στους τομείς της ενέργειας, των κατασκευών, των τηλεπικοινωνιών και του τουρισμού.

Η παγκόσμια οικονομική ύφεση επηρέασε καίριους τομείς της οικονομίας της Αιγύπτου. Ο ρυθμός ανάπτυξης που διαμορφώθηκε σε 5,1% του ΑΕΠ για το οικονομικό έτος 2009/10 ήταν μια εμφανής ένδειξη για επιστροφή σε πρό-κρίσης ρυθμούς ανάπτυξης (7% η πρόβλεψη για το 2011/12) ωστόσο τα γεγονότα της 25^{ης} Ιανουαρίου 2011 ανέτρεψαν την ανωτέρω τάση. Η χώρα διατηρούσε μέχρι την επανάσταση της 25^{ης} Ιανουαρίου ισχυρούς πολιτικοοικονομικούς δεσμούς με την Δύση. Ελάμβανε \$2 δισ βοήθεια από τις ΗΠΑ ετησίως ο δε σημαντικότερος εμπορικός της εταίρος είναι μακράν η ΕΕ. Τελευταία οικοδομεί δεσμούς με ανερχόμενες οικονομικές δυνάμεις όπως η Κίνα και η Ινδία και αναμένεται προς το τέλος της δεκαετίας οι εξαγωγές προς την πρώτη να υπερβούν αυτές προς τις ΗΠΑ.

Η εξέγερση της 25ης Ιανουαρίου 2011 και η ταραγμένη πολιτική μετάβαση που την ακολούθησε, έχουν επηρεάσει, μεταξύ άλλων, το πολιτικό, οικονομικό και εμπορικό περιβάλλον στην Αίγυπτο. Αν και το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 1,9% το 2011 και 2,2% το 2012, εξακολουθεί να είναι σημαντικά κάτω του 5,1% του έτους 2010. Τα συναλλαγματικά αποθέματα μειώθηκαν από 36 δις. δολάρια τον Ιανουάριο 2011 σε \$ 14,4 δις τον Απρίλιο του 2013, ενώ ανέκαμψαν τον Αύγουστο 2013 σε \$ 20 δις. Η Αίγυπτος για να ενισχύσει την χειμάζουσα οικονομία της, κατά την διάρκεια της διακυβέρνησης Μόρσι, έχει καταφύγει σε δάνεια από το Κατάρ, την Λιβύη και την Τουρκία, αλλά προς το παρόν δεν έχει ακόμη οριστικοποιήσει τους όρους δανείου του ΔΝΤ το οποίο θεωρείται ότι θα σηματοδοτήσει την διαδικασία σταθεροποίησης. Οι οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας έχουν υποβαθμίσει την οικονομία της Αιγύπτου από τον Οκτωβρίου 2011 και τον Απρίλιο του 2013 διαμορφώθηκε σε CCC +.

Η ανατροπή του ισλαμιστή προέδρου Μοχάμεντ Μόρσι στις 3 Ιουλίου 2013, διαμόρφωσε μια νέα πολιτική πραγματικότητα με άμεσες συνέπειες στην οικονομική πολιτική. Πρώτα αποτελέσματα των προσανατολισμών της νέας μεταβατικής Κυβέρνησης ήταν η «διάρρηξη» δεσμών με συμμάχους του ανατραπέντος καθεστώτος όπως η Τουρκία και το Κατάρ, η εισροή σημαντικής οικονομικής βοήθειας από την Σαουδική Αραβία και τις χώρες του Κόλπου και η «απροθυμία» για άμεση επανέναρξη διαπραγματεύσεων με το ΔΝΤ.

Η πολιτική αστάθεια είχε επιπτώσεις στις άμεσες ξένες επενδύσεις, οι οποίες ουσιαστικά παρέμειναν στάσιμες στον απόηχο της Επανάστασης. Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της Αιγύπτου, οι ροές ξένων άμεσων επενδύσεων στην Αίγυπτο μειώθηκαν από \$ 6,8 δις δολάρια το οικονομικό έτος 2009/2010, σε \$ 2,2 δις το 2010/11 και \$ 1,6 δις το 2011/12.

Στον απόηχο της Επανάστασης της 25ης Ιανουαρίου, πολλές ξένες εταιρείες αντιμετώπισαν προβλήματα που προκλήθηκαν, άμεσα ή έμμεσα, από την αναταραχή. Αν και η πλειοψηφία των προβλημάτων ήταν περιορισμένης χρονικής διάρκειας, άλλα (όπως: η ασφάλεια στην περιοχή του Σινά, απειλές για επανεθνικοποίηση, νομική και διοικητική αβεβαιότητα, απειλές προστατευτισμού) συνεχίζουν να συνιστούν απειλή για την επιχειρηματικότητα. Γενικότερα, όσο το πολιτικό κλίμα παραμένει ασταθές οι ξένες επενδύσεις θα εξακολουθούν να αποθαρρύνονται

Στον οικονομικό τομέα το Ανώτατο Στρατιωτικό Συμβούλιο που ανέλαβε την εξουσία μετά την πτώση του Μουμπάρακ και την ασκούσε έως την ανάληψή της από τον έκπτωτο πρόεδρο Μοχάμεντ Μούρσι (Ιούλιος 2012-Ιούλιος 2013), προσπάθησε να συνεχίσει την πολιτική φιλελευθεροποίησης και, προσανατολισμένης στην ανάπτυξη, οικονομίας και να ανατρέψει το αρνητικό κλίμα προς τους επενδυτές, εγχώριους και ξένους καθώς και στο τομέα του τουρισμού. Η μεταβατική στρατιωτική Κυβέρνηση καθώς και η Κυβέρνηση των Ισλαμιστών, προέβησαν σε αύξηση των κοινωνικών δαπανών ενώ η πολιτική αβεβαιότητα προκάλεσε σημαντική επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης με συνέπεια την μείωση των κρατικών εσόδων. Ο τουρισμός, η μεταποίηση, οι κατασκευές είναι μεταξύ των τομέων της αιγυπτιακής οικονομίας που επλήγησαν περισσότερο, και σημειώνουν χαμηλούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης

Η χώρα μετά την απομάκρυνση του Μοχάμεντ Μόρσι την 3^η Ιουλίου 2013 και τον σχηματισμό μεταβατικής Κυβέρνησης έχει εισέλθει σε μια νέα πορεία όπου η εσωτερική ασφάλεια και σταθερότητα και η αναζωογόνηση της οικονομίας συνιστούν τα κύρια διακυβεύματά της.

Τα βασικά στοιχεία της οικονομίας -συμπεριλαμβανομένης της μεγάλης εσωτερικής αγοράς, του ισχυρού ιδιωτικού τομέα και τον τομέα των υπηρεσιών – συνεχίζουν να προσφέρουν σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης. Επίσης, σε τομείς όπως των μεταφορών, της ενέργειας και της βιομηχανίας, οι συνέπειες του περιρρέοντος αρνητικού κλίματος ήταν περιορισμένες και θα αποτελέσουν την ατμομηχανή της ανάκαμψης της οικονομίας και του επιχειρείν.

3. Μακροοικονομικές εξελίξεις

Το οικονομικό έτος 2011/2012 η αύξηση του **πραγματικού ΑΕΠ** σε τιμές κόστους συντελεστών παραγωγής κατέγραψε άνοδο και διαμορφώθηκε στο 2,2% έναντι 1,9 % το οικ.έτος 2010/11 (σημαντική επιβράδυνση σε σχέση με ρυθμό 5,1% το οικ. έτος 2009/10).Οι τομείς που κατά κύριο λόγο συντέλεσαν στην άνοδο του ΑΕΠ ήταν ο τουρισμός, η ενέργεια, οι νέες τεχνολογίες, η μεταποιητική βιομηχανία και οι μεταφορές, ενώ ιδιαίτερη πτώση σημειώθηκε στην συμβολή της διώρυγας του Σουέζ και στην διύλιση πετρελαίου και λιγότερο στον τομέα των επικοινωνιών.

Οι **κρατικές δαπάνες** συνέχισαν την αυξητική τους τάση, ξεκινώντας από το οικ. έτος 2010/11 στον απόηχο των γεγονότων της επανάστασης (αύξηση 7,1%, 28,5% του ΑΕΠ) και το οικ. έτος 2011/2012 κατά 17,2% (30,5% του ΑΕΠ) ενώ τα **έσοδα** ανέκαμψαν σε σχέση με το 2011 (μείωση κατά 3,2%, 18,8% του ΑΕΠ) κατά 14,5% (19,7% του ΑΕΠ). Το **δημοσιονομικό έλλειμμα** συνέχισε να διευρύνεται (33%, 9,8% του ΑΕΠ το 2011) κατά 23,9% ή 10,8% ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Όσον αφορά τις **δαπάνες** η Κυβέρνηση έχει δημιουργήσει ένα ταμείο αποζημιώσεων για άτομα και μικρομεσαίες επιχειρήσεις που επλήγησαν κατά την εξέγερση, νομιμοποίησε υπαλλήλους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, διέυρυνε τον αριθμό των οικογενειών που λαμβάνουν κοινωνικά επιδόματα, αποζημίωσε τις οικογένειες των θυμάτων της επανάστασης και αύξησε τον προϋπολογισμό για τα επιδοτούμενα τρόφιμα. Από το σύνολο των κρατικών δαπανών 31,9% κατευθύνθηκε στις επιδοτήσεις, 26,1% σε μισθούς και συντάξεις, 22,2% σε τόκους και τοκοχρεωλύσια, 7,6% σε επενδύσεις και 5,7% σε αγορά αγαθών και υπηρεσιών. Όσον αφορά τα έσοδα επιτράπηκε η πληρωμή φόρων με δόσεις, μειώθηκαν τα έσοδα από τελωνειακούς δασμούς και ελήφθη σειρά μέτρων «φιλολαϊκού» χαρακτήρα

Το σημαντικότερο αδύνατο σημείο της συνολικής μακροοικονομικής στρατηγικής της Αιγύπτου είναι το μέγεθος του **Δημοσιονομικού Ελλείμματος**, το οποίο ανήλθε στο 8,1% το 2009/2010, στο 9,8% το 2010/11 και διαμορφώθηκε στο 10,8% το 2011/2012. Η κυβέρνηση είχε θέσει ως στόχο για το 2012/13 τη μείωση του ελλείμματος στο 7,6% ενώ σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία ανήλθε σε 14%.

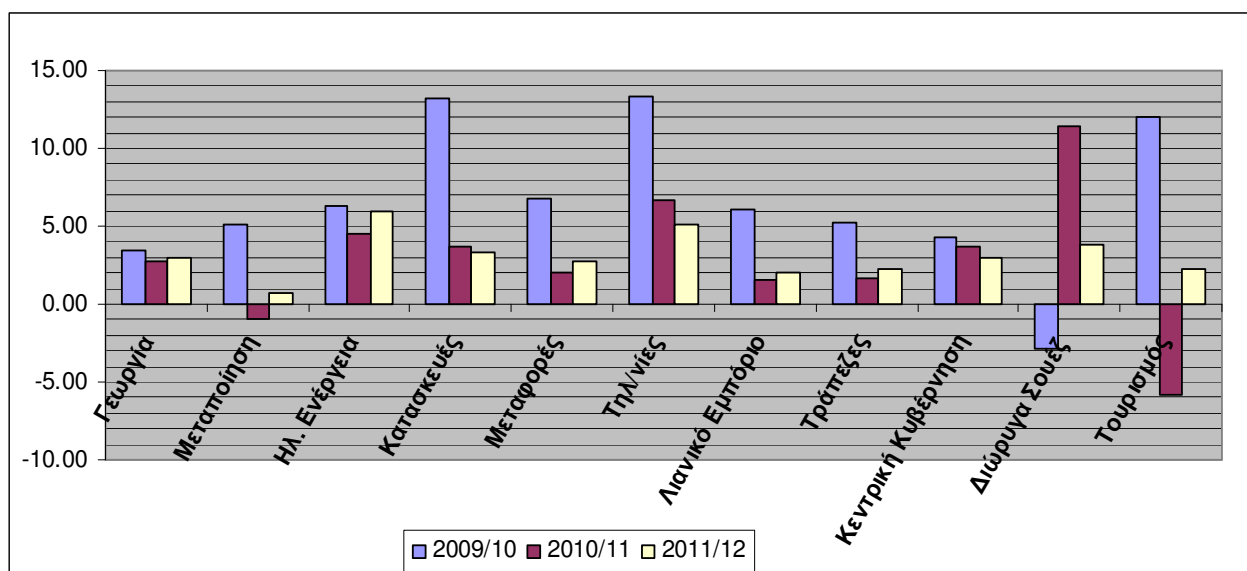
Τα **συναλλαγματικά αποθέματα** ανέκαμψαν τον Ιούλιο 2013 σε \$18,8 αναστρέφοντας την πτωτική τάση των προηγούμενων ετών (Ιούνιος 2012 \$15,5 δισ., \$ 26,6 δισ τον Ιούνιο 2011, \$35,2 δισ. τον Ιούνιο 2010).

Το **δημόσιο χρέος** τον Ιούνιο 2012 διαμορφώθηκε στο 90% του ΑΕΠ, ενώ \$ 19 Δισ από τον προϋπολογισμό κατευθύνονται στις επιδοτήσεις

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Έσοδα/ΑΕΠ (%)	24,7	27,1	22,2	19,3	19,7
Δαπάνες/ΑΕΠ (%)	31,5	33,7	30,3	29,3	30,5
Έλλειμμα/ΑΕΠ (%)	6,8	6,6	8,1	9,8	10,8

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα (αναθεωρημένα στοιχεία)

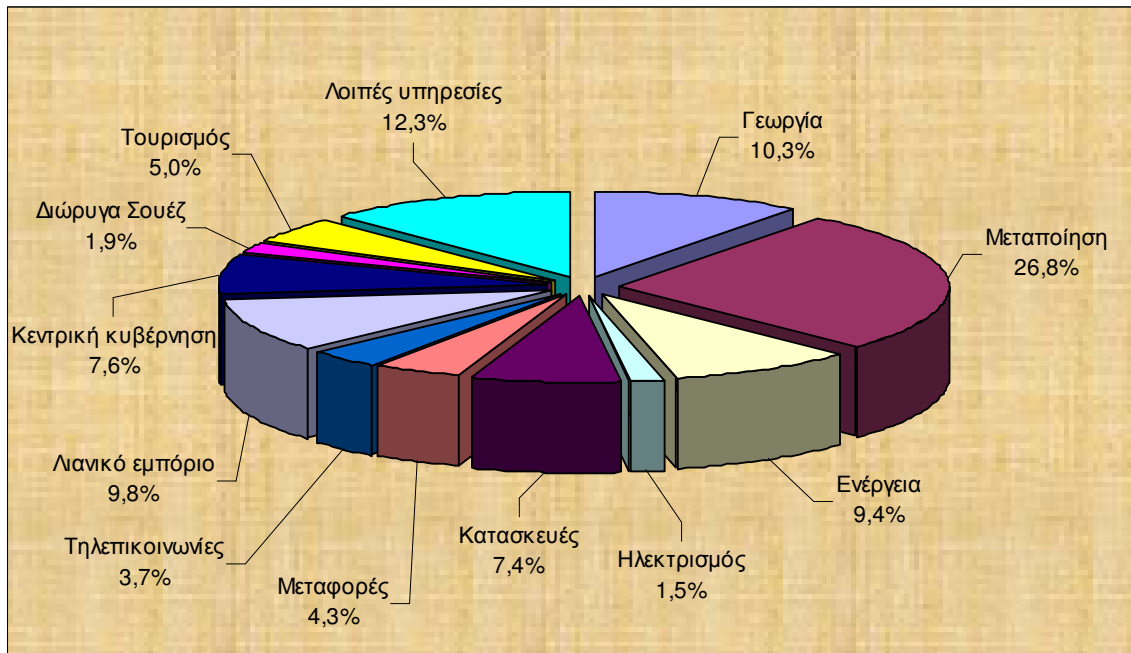
Ανάπτυξη των κυριότερων κλάδων της οικονομίας

Επεξεργασία στοιχείων Κεντρικής Τράπεζας: Γραφείο ΟΕΥ

Οι τομείς που συνέβαλαν κυρίως στην αύξηση του ΑΕΠ ήταν ο τουρισμός, ο ηλεκτρισμός, η πληροφορική, ο τομέας της ενέργειας, η γεωργία, η μεταποιητική βιομηχανία και οι μεταφορές. Ο τομέας του τουρισμού, ο οποίος συρρικνώθηκε κατά -5,9 % το οικονομικό έτος 2010/11, ανέκαμψε σημαντικά το 2011/12 με αύξηση της τάξεως του 2,3% . Αντίθετα, η ιδιαίτερη αύξηση των εσόδων της Διώρυγας Σουέζ κατά 11,5% το 2010/11 (από -2,9% το οικον. προηγούμενο έτος) μετριάστηκε κατά το 2011/12 φθάνοντας στο 3,9%.

Σύνθεση του ΑΕΠ ανά κλάδο

Ο **Πληθωρισμός** διαμορφώθηκε τον Ιούνιο 2012 στο 8,7% (2011: 11,8%, έναντι 10,1% τον Ιούνιο 2010). Ανησυχία υπάρχει μεσοπρόθεσμα, καθώς η πολιτική ηγεσία προσανατολίζεται στην σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων σε τρόφιμα και ενέργεια. Οι πιέσεις για αυξήσεις στους μισθούς συνεχίζονται, ενώ ο Πρωθυπουργός της μεταβατικής Κυβέρνησης ανακοίνωσε (Σεπτέμβριος 2013) την αύξηση του κατώτατου μισθού στον δημόσιο τομέα σε LE 1.200 (υπό συζήτηση για τον ιδιωτικό). Ο κυριότερος κίνδυνος για την κοινωνική ειρήνη στην Αίγυπτο είναι η αύξηση των τιμών τροφίμων και λοιπών αγαθών.

Το **Ισοζύγιο Πληρωμών** παρουσίασε έλλειμμα \$11,3 δισ. το 2011/12, συνεχίζοντας την τάση διόγκωσης των πρόσφατων ετών (\$ 9,8 δισ το οικ. έτος 2010/11) κάτι που οφείλεται κυρίως στην μείωση των άμεσων ξένων επενδύσεων (\$2,1\$ δισ. για το 2012, 2,2 δισ το 2010/11 έναντι \$ 6,8 δισ το 2009/10) και των επενδύσεων χαρτοφυλακίου (εκροές \$5 δισ το 2012 και \$ 2,6 δισ το 2010/11 έναντι εισροών \$ 6,8 δισ το 2009/10).

Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών διαμορφώθηκε στα \$7,9 δισ. διευρυνόμενο σταθερά κατά τα τελευταία έτη (\$ 4,3 δισ το 2009/10 και \$6,1 δισ το 2010/11).

Τα **καθαρά συναλλαγματικά αποθέματα** στην Κεντρική Τράπεζα τον Ιούνιο 2011 διαμορφώθηκαν σε \$ 26,6 δισ έναντι \$ 35,2 δισ τον Ιούνιο 2010 και σε \$15,5 δισ τον Ιούλιο 2012. Τον Σεπτέμβριο 2013 ανήλθαν σε \$ 20 δισ μετά την εισροή οικονομικής βοήθειας από την Σαουδική Αραβία και τις Χώρες του Κόλπου.

Σύμφωνα με την στατιστική υπηρεσία της Αιγύπτου (CAPMAS), η **ανεργία** διαμορφώθηκε το 2011/12 σε 12,4% από 10,4 στο τέλος του προηγούμενου οικονομικού έτους. Τον Μάρτιο 2013 η ανεργία ήταν 12,9% του εργατικού δυναμικού.

Το **εμπορικό ισοζύγιο** είναι σταθερά ελλειμματικό και το 2011/12 διαμορφώθηκε στα - \$31,7 δισ (-\$ 23,8 δισ το 2010/11). Ο σημαντικότερος εμπορικός εταίρος είναι η ΕΕ (40,7% των εξαγωγών και 32,7% των εισαγωγών το 2011/12).

Ο **όγκος του εξωτερικού εμπορίου** το 2011/12 αυξήθηκε κατά 5,6% στα \$85,7 δισ. (2010/11: αύξηση 6,7%, \$77,8 δισ). Τα έσοδα από τις εξαγωγές κινήθηκαν στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο έτος δηλαδή στα \$26,9 δισ.

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12*
Εμπορικό ισοζύγιο/ΑΕΠ	-14,4%	-13,4%	-11,5%	-11,5%	-12,3%
Ισοζύγιο Τρεχ. Συν/αγών/ΑΕΠ	0,5%	-2,3%	-2%	-2,6%	-3,1
Άμεσες Ξένες Επενδύσεις/ΑΕΠ	8,1%	4,3%	3,1%	0,9%	0,8

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου

*(προσωρινά στοιχεία)

Το **εξωτερικό δημόσιο χρέος** τον Ιούνιο του 2012 διαμορφώθηκε στα \$34,4 δισ, ελαφρά μειωμένο σε σχέση με το προηγούμενο έτος (2011: \$34, 9 δισ, 2010: \$33,7δισ). Το εσωτερικό χρέος αυξήθηκε σε LE 990,5 δισ. έναντι 808,1 δισ το 2011 και 663,8 δισ το 2010.

4. Εξωτερικό εμπόριο

Το **εμπορικό έλλειμμα** της Αιγύπτου διευρύνθηκε το οικ. έτος 2011/12 στα \$31,7 δισ από \$27,1 δισ το 2010/11 και \$25,1 δισ το 2009/2010. Οι εξαγωγές παρέμειναν στάσιμες ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά \$ 4,6 δισ

Το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από τις εξαγωγές το 2012/11 μειώθηκε στο 46% από 50% το προηγούμενο οικονομικό έτος

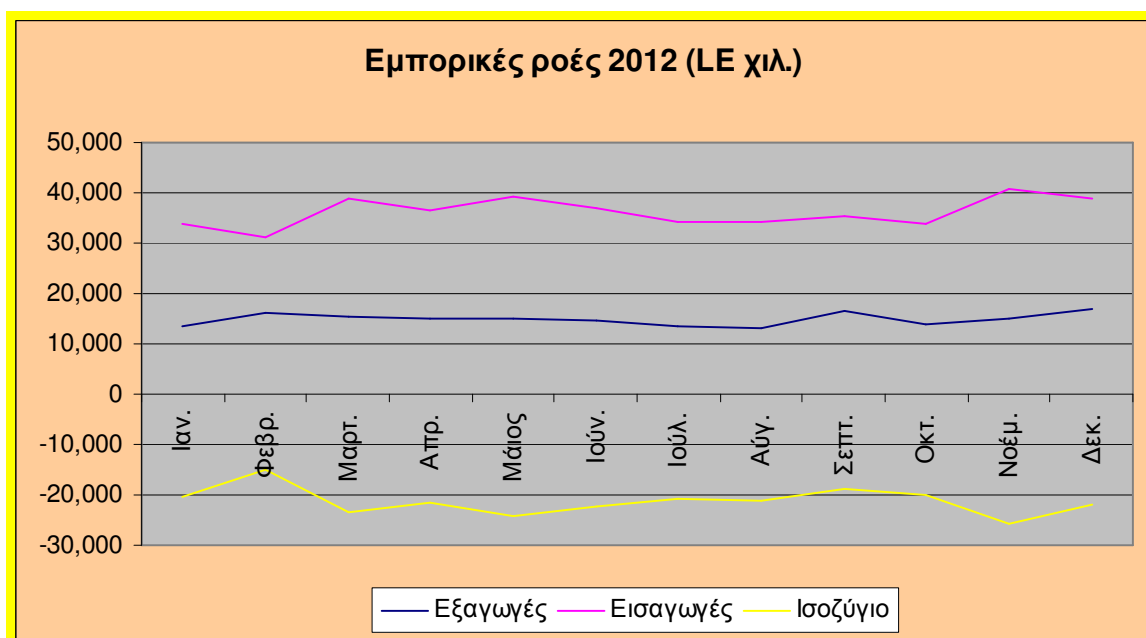
(\$ δισ.)	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12*	11/12 - 10/11
Εξαγωγές	29,4	25,2	23,9	27	27	0.00%
Εισαγωγές	52,8	50,3	49	54,1	58,7	8,5%
Ισοζύγιο	-23,4	-25,1	-25,1	-27,1	-31,7	17%
Όγκος εμπορίου	82,2	75,5	72,9	81,1	85,7	5,7%
Κάλυψη εξ/εισ.	55,7%	50,1%	48,8%	50%	46%	

Επεξεργασία στοιχείων Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου: Γραφείο ΟΕΥ

*(προσωρινά στοιχεία)

(*προσωρινά στοιχεία)

Μείωση παρουσίασαν οι αιγυπτιακές εξαγωγές το 2012¹ προς την Ισπανία (-22,5%), Ιταλία (-13,27%), Γαλλία (-10,63%) και Ινδία (-9,70), ενώ αυξήθηκαν εκείνες με προορισμό τις: Ιαπωνία (176,8%), Λιβύη (157,6%) και ΗΠΑ (25,63%)

¹ Η Στατιστική Υπηρεσία δημοσιεύει στοιχεία ανά ημερολογιακό έτος, ενώ η Κεντρική Τράπεζα της Αιγύπτου ανά οικονομικό έτος.

Χώρες προορισμού αιγυπτιακών εξαγωγών (\$ εκ. / μερίδιο)

	2009	μερίδιο	2010	μερίδιο	2011	μερίδιο	2012	μερίδιο	Μεταβολή % 12/11
Ιταλία	1.559	6,7%	2.207	8,8%	2.667	9,2%	2.313	8,3%	-13,27%
Ινδία	1.421	6,2%	1.228	4,9%	2.248	7,8%	2.030	7,3%	-9,70%
Η.Π.Α.	1.429	6,2%	1.563	6,2%	1.596	5,5%	2.005	7,2%	25,63%
Σ. Αραβία	1.331	5,8%	1.595	6,4%	1.881	6,5%	1.824	6,6%	-3,03%
Τουρκία	705	3,0%	1.005	3,9%	1.512	5,2%	1.562	5,6%	3,31%
Λιβύη	1.009	4,4%	1.210	4,7%	556	1,9%	1.432	5,2%	157,6%
Τροφοδοσία πλοίων	653	2,8%	948	3,7%	1.113	3,8%	1.230	4,4%	10,51%
Γαλλία	663	2,9%	930	3,6%	1.280	4,4%	1.144	4,1%	-10,63%
Ισπανία	1.567	6,8%	1.639	6,5%	1.290	4,5%	1.003	3,6%	-22,25%
Ιαπωνία	105	0,46%	190	0,74%	362	1,2%	1.002	3,6%	176,8%

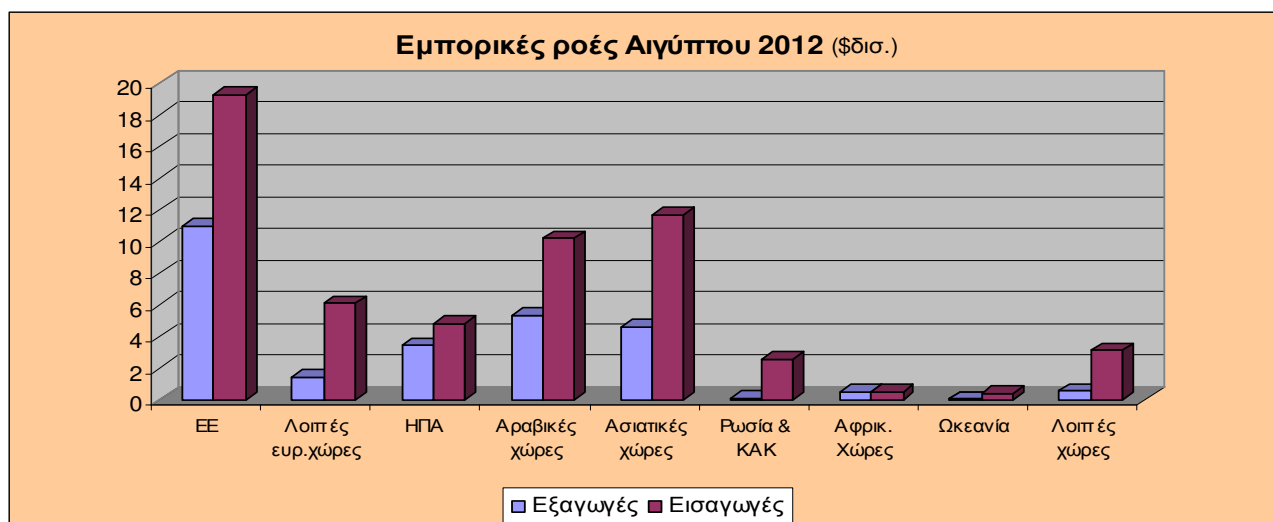
Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Αιγύπτου

Αντίστοιχα το 2012 οι αιγυπτιακές εισαγωγές υπέστησαν μείωση κυρίως από ΗΠΑ (-16,79%), ενώ αύξηση σημείωσαν κυρίως οι εισαγωγές από Ουκρανία (102,62%), Ρωσία (55,73%), Τουρκία (33,19%) και Βραζιλία (21,65%).

Χώρες προέλευσης αιγυπτιακών εισαγωγών (\$ εκ. / μερίδιο)

	2009	μερίδιο	2010	μερίδιο	2011	μερίδιο	2012	μερίδιο	Μεταβολή % 12/11
Κίνα	3.915	8,7%	4.902	9,7%	5.677	9,5%	6.732	9,8%	18,58%
Η.Π.Α.	4.748	10,6%	4.962	9,8%	6.456	10,8%	5.372	7,9%	-16,79%
Γερμανία	3.606	8,0%	4.024	8,0%	3.921	6,6%	4.749	6,9%	21,12%
Ρωσία	1.551	3,5%	1.835	3,6%	2.593	4,3%	4.038	5,9%	55,73%
Ουκρανία	1.339	3,11%	1.625	3,21%	1.945	3,24%	3.941	5,8%	102,62%
Ιταλία	2.655	5,9%	2.963	5,9%	3.121	5,2%	3.511	5,1%	12,50%
Τουρκία	2.350	5,2%	1.880	3,7%	2.636	4,4%	3.511	5,1%	33,19%
Βραζιλία	1.235	2,7%	1.736	3,4%	2.402	4,0%	2.922	4,3%	21,65%
Σ. Αραβία	2.017	4,5%	2.120	4,2%	2.545	4,2%	2.739	4%	7,62%
Κουβέιτ	1.151	2,7%	1.524	3,0%	2.785	4,7%	2.679	3,9%	-3,81%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Αιγύπτου

Κυριότερες εξαγωγές Αιγύπτου

Προϊόν	Κωδικός	2010	2011	2012	Μεταβολή 2012/2011
		Αξία (χιλ. \$)	Αξία (χιλ. \$)	Αξία (χιλ. \$)	%
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ	2709000010	1.965.240	3.012.357	3.007.842	-0,15%
ΥΓΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ	2711110000	1.734.187	1.773.075	1.846.522	4,14%
DIESEL	2710190060	1.776.157	1.961.811	1.636.711	-16,57%
ΧΡΥΣΟΣ	7108120000	1.037.188	1.698.840	1.295.753	-23,73%
ΟΥΡΙΑ	3102100000	1.023.583	1.239.111	1.127.423	-9,01%
ΛΑΔΙΑ Terpain	2710110070	749.933	846.875	898.223	6,06%
ΝΩΠΑ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ	0805100010	484.089	538.291	453.771	-15,70%
ΧΑΛΚΟΣ	7409110000	329.859	495.237	441.182	-10,91%
ΠΗΝΙΑ ΧΑΛΚΟΥ	8544111000	633.165	520.432	428.359	-17,69%
ΜΕΘΑΝΟΛΗ	2905110000	369.767	156.912	334.133	112,94%
ΤΑΠΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΥΦΑΝΤΑ ΔΑΠΕΔΟΥ	5701900090	275.395	322.143	332.151	3,11%
ΥΓΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΠΡΟΠΑΝΙΟ	2711120000	300.985	255.988	322.695	26,06%
ΟΜΟΑΞΟΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ	8544209090	257.832	317.614	307.283	-3,25%
ΑΛΚΥΛΟΒΕΝΖΟΛΙΑ ΣΕ ΜΕΙΓΜΑΤΑ	3817000000	282.707	345.750	295.435	-14,55%

Πηγή : Στατιστική Υπηρεσία Αιγύπτου

Κυριότερες εισαγωγές Αιγύπτου

		2010	2011	2012	Μεταβολή 2012/2011
Προϊόν	Κωδικός	Αξία (χιλ. \$)	Αξία (χιλ.\$)		
DIESEL	2710110060	2.186.330	3.498.025	5.348.070	52.89%
ΣΚΛΗΡΟ ΣΙΤΑΡΙ	1001100000	2.140.802	3.167.666	3.362.846	6.16%
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ	2709000010	1.321.151	1.699.303	2.918.901	71.77%
ΥΓΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΒΟΥΤΑΝΙΟ	2711130010	1.806.154	2.054.496	2.220.001	8.06%
ΚΙΤΡΙΝΟ ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ	1005900010	1.223.336	2.100.999	1.978.269	-5.84%
ΗΜΙΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΠΟ ΣΙΔΗΡΟ	7207190010	867.338	1.114.346	1.589.551	42.64%
ΟΧΗΜΑΤΑ	8703233000	1.091.098	1.020.038	1.194.897	17.14%
ΣΙΔΗΡΟΣ - ΧΑΛΥΒΑΣ	7326909090	1.379.650	1.137.847	1.091.814	-4.05%
BENZINΗ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ	2710110020	511.810	802.598	1.081.984	34.81%
ΦΑΡΜΑΚΑ	3004901000	659.430	835.020	1.070.316	28.18%
ΣΟΓΙΑ	1201000050	449.972	801.570	1.067.328	33.15%
ΞΥΛΕΙΑ	4407100010	741.867	826.908	1.029.622	24.51%
ΑΠΟΣΤΕΩΜΕΝΟ ΚΡΕΑΣ	0202300000	695.034	652.6267	934.036	43.12%
ΗΛΙΕΛΑΙΟ, ΣΠΟΡΟΙ ΗΛΙΑΝΘΟΥ	1512110050	231.764	470.446	908.003	93.01%
ΧΑΛΚΟΣ	7403110000	321.665	878.444	790.381	-10.02%
ΑΛΛΑ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΚΑΙ SCRAP	7204490090	531.126	769.248	723.541	-5.94%
ΣΙΔΗΡΟΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ	2601120000	543.068	909.741	710.248	-21.93%

Πηγή : Στατιστική Υπηρεσία Αιγύπτου

5. Διμερές εμπόριο Αιγύπτου –Ε.Ε.

Ο όγκος των εμπορικών συναλλαγών της Αιγύπτου με τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σημείωσε αύξηση, το 2011, κατά 6,4% έναντι αύξηση 17,3% το 2010. Οι εξαγωγές από χώρες-μέλη της ΕΕ προς την Αίγυπτο κατέγραψαν μείωση -6,1% και οι εισαγωγές αύξηση 31,9%.

Διμερές Εμπόριο ΕΕ-Αιγύπτου (€ δισ.)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Εξαγωγές ΕΕ	6,7	6,3	7,6	8,5	9,1	10,3	12,7	13	15	14	15,4
Εισαγωγές ΕΕ	3,3	3,4	4,2	5,2	7,6	7	8,2	6,2	7,2	9,6	8,5
Όγκος Εμπορίου	10	9,9	11,8	13,7	16,7	17,3	20,9	19,2	22,2	23,6	23,9

Πηγή: EUROSTAT

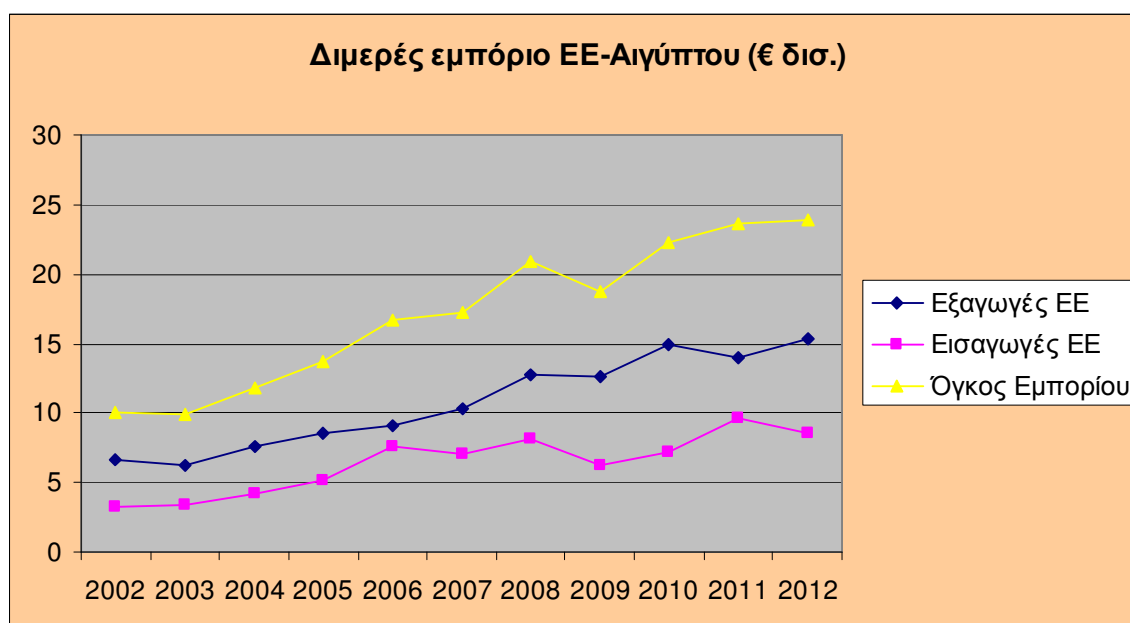
Μεταξύ ΕΕ και Αιγύπτου έχει υπογραφεί Συμφωνία Σύνδεσης (2001) η οποία ισχύει και εφαρμόζεται από το 2004. Σ' αυτήν προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η εμπορική και οικονομική ολοκλήρωση κεντρικό στοιχείο της οποίας είναι η δημιουργία Ζώνης Ελευθέρου Εμπορίου. Η τελευταία προϋποθέτει την εκατέρωθεν δασμολογική απελευθέρωση των αγροτικών και βιομηχανικών προϊόντων (με μεταβατικές διατάξεις, για ορισμένες κατηγορίες, 15-ετούς διάρκειας, έως το 2019). Τον Ιούνιο 2010 ετέθη σε ισχύ η συμφωνία για την απελευθέρωση των αγροτικών προϊόντων.

Χρονοδιάγραμμα πλήρους απελευθέρωσης αγαθών

1/1/2013: Βιομηχανικές προμήθειες, ημικατεργασμένα προϊόντα και δομικά υλικά

1/1/2016: ενδύματα, ηλεκτρικές οικιακές συσκευές, έπιπλα, καλλυντικά οχήματα για μεταφορά προϊόντων.

1/1/2019 : Οχήματα για μεταφορά ανθρώπων. Τον Οκτώβριο 2012 η αιγυπτιακή κυβέρνηση ζήτησε από την ΕΕ την «αναστολή μείωσης δασμών για εισαγόμενα επιβατικά οχήματα για 2 έτη, 2013-14»)

6. Επενδύσεις – Επενδυτικό περιβάλλον

Η Αίγυπτος είναι ο πρώτος αποδέκτης άμεσων ξένων επενδύσεων στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου και η ΕΕ είναι η κύρια πηγή προέλευσης. Η αύξηση των άμεσων ξένων επενδύσεων από το 2004 ακι εντεύθεν οφείλεται στις οικονομικές μεταρρυθμίσεις και τις ιδιωτικοποιήσεις. Παρατηρείται απότομη πτώση των εισροών μετά την επανάσταση (-68%), χωρίς να διαφαίνονται σημεία ανάκαμψης μέχρι στιγμής.

Σε γενικές γραμμές η Αίγυπτος προσφέρει ευνοϊκές συνθήκες για ξένες επενδύσεις, με εξαίρεση ένα περιορισμένο αριθμό (ως επί το πλείστον τομιακών) περιορισμών. Επιπλέον, σε ορισμένους τομείς η ξένη συμμετοχή επιτρέπεται από το νόμο, αλλά στην πράξη η πρόσβαση στους τομείς αυτούς είναι δυσχερής.

Η Κυβέρνηση της χώρας έχει υπογράψει 111 διμερείς επενδυτικές συμφωνίες και έχει θέσει σε ισχύ αντίστοιχες συμφωνίες με όλα σχεδόν τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι συμφωνίες με τα Κ/Μ δεν περιέχουν σημαντικές δεσμεύσεις για απελευθέρωση των ξένων επενδύσεων, εν αντιθέσει με την επενδυτική συμφωνία μεταξύ Αίγυπτου ΗΠΑ, η οποία χορηγεί σημαντικές διευκολύνσεις σε αμερικανούς επενδυτές («national treatment»).

Η Παγκόσμια Τράπεζα κατέταξε την Αίγυπτο το 2006/07 στην κορυφή των κρατών όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις στο επιχειρηματικό κλίμα παγκοσμίως, ωστόσο η απόδοση της Αιγύπτου στη συνολική κατάταξη επιχειρείν για το 2012 την κατατάσσει στην 109η θέση μεταξύ 185 χωρών. Η Αίγυπτος έχει καλές αποδόσεις όσον αφορά την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας και τις διασυννοριακές συναλλαγές, αλλά υπολείπεται σε δείκτες όπως απόκτηση οικοδομικών αδειών, εφαρμογή των συμβάσεων και καταβολή φόρων.

Ωστόσο, οι ιδιωτικοποιήσεις σταμάτησαν το 2008, όταν ξεκίνησε η χρηματοπιστωτική κρίση, και εν συνεχεία παραπέμφθηκαν στις καλένδες μετά την επανάσταση της 25η Ιανουαρίου ως απάντηση στις ανησυχίες των πολιτών σχετικά με ορισμένα αμφιλεγόμενες συμφωνίες με το προηγούμενο καθεστώς. Επιπλέον, οι φάκελοι πολλών συμβάσεων ιδιωτικοποίησης που υπογράφηκαν υπό το προηγούμενο καθεστώς άνοιξαν εκ νέου, ενώ άλλοι παραπέμφθηκαν στην Δικαιοσύνη. Το Υπουργείο Επενδύσεων καταργήθηκε και κατόπιν επανασυστάθηκε. Η Γενική Αρχή Επενδύσεων (GAFI) παραμένει ο εκτελεστής και ο κύριος ρυθμιστής της επενδυτικής πολιτικής της Αιγύπτου.

Το επιχειρηματικό κλίμα επιδεινώθηκε σημαντικά στον απόηχο της επανάστασης της 25ης Ιαν. χωρίς να αποκατασταθεί κατά τη διάρκεια της μακράς μεταβατικής περιόδου. Αν και βελτιώσεις πραγματοποιήθηκαν όσον αφορά την ασφάλεια, η νομική και διοικητική αβεβαιότητα εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα.

Οι γενικοί κανόνες που ισχύουν για τις ξένες επενδύσεις είναι διάσπαρτες σε διαφορετικούς νόμους και υπάγονται στην αρμοδιότητα διαφορετικών Αρχών. Κατ' αρχήν, οι ξένοι επενδυτές υπόκεινται σε διαδικασίες εισδοχής χωρίς διακρίσεις. Οι εξαιρέσεις από την εθνική μεταχείριση που αναφέρθηκαν από την Αίγυπτο στο πλαίσιο της Δήλωσης του ΟΟΣΑ για τις Διεθνείς Επενδύσεις και τις Πολυεθνικές Εταιρείες εφαρμόζονται κυρίως στις κατασκευές, τον ηλεκτρισμό, τις ταχυδρομικές υπηρεσίες, το εμπόριο, τις θαλάσσιες και εναέριες μεταφορές. Σειρά κινήτρων ισχύουν για την

προσέλκυση επενδυτών, ιδίως για τις Ελεύθερες Οικονομικές Ζώνες και Ζώνες Επενδύσεων. Οι συμπράξεις Δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (PPP), αν και βρίσκονται σε σχετικά αρχική φάση, έχουν πραγματοποιηθεί για μια σειρά επενδυτικών σχεδίων, ιδίως στις υποδομές.

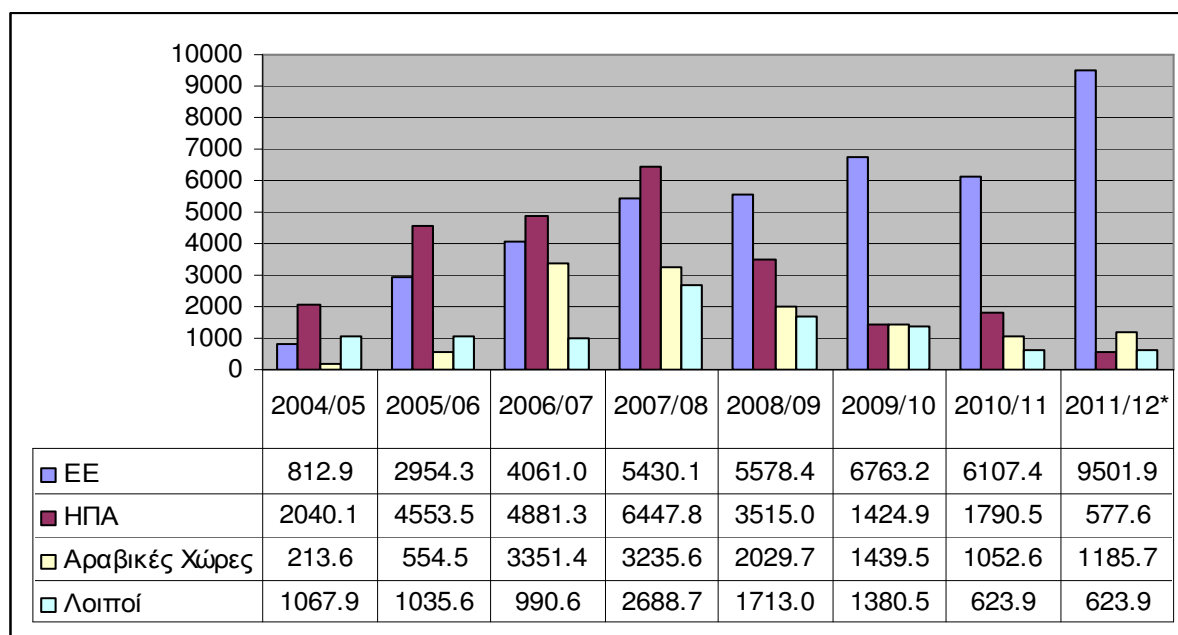
Υπό το νόμο 8/1997, ο οποίος ρυθμίζει το καθεστώς των ξένων επενδύσεων σε 16 τομείς, οι επενδυτές επωφελούνται από ειδική διακριτική μεταχείριση και κίνητρα (μεταποίηση, υποδομές). Ο εν λόγω νόμος εγγυάται, επίσης, τον επαναπατρισμό των κεφαλαίων, το δικαίωμα κατοχής λογαριασμών ξένου συναλλάγματος και ισότιμη μεταχείριση.

Η μετα-επαναστατική επιδείνωση του επιχειρηματικού κλίματος είχε ισχυρό αρνητικό αντίκτυπο στις επενδυτικές ροές. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Αιγύπτου, το οικ. έτος 2011/12 οι καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων διαμορφώθηκαν σε \$2,1 δισ. Το οικ. έτος 2010/11 είχε σημειωθεί μεγάλη πτώση (67,6%) των καθαρών εισροών άμεσων ξένων επενδύσεων, σε μόλις \$ 2,2 δισ (0,9% του ΑΕΠ) έναντι \$ 6,8 δισ (3,1% του ΑΕΠ) κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Επίσης οι επενδύσεις χαρτοφυλακίου κατέγραψαν καθαρή εκροή \$5,02 δισ. το 2011/12 σε συνέχεια εκροών \$ 2,55 δισ το 2010/11, ενώ κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος 2009/10 είχαν καταγραφεί εισροές \$ 7,9 δισ.

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου, η πλέον σημαντική πτώση των εισροών άμεσων ξένων επενδύσεων κατά το οικ. έτος 2011/12 ήταν στον τομέα του πετρελαίου, με εκροή \$ 191,3 εκ. έναντι εισροής \$ 3,6 δισ το προηγούμενο οικ.έτος. Οι άμεσες παραγωγικές επενδύσεις ανήλθαν σε \$ 2,2, δισ έναντι 2,7 δισ το προηγούμενο έτος. Ο τομέας του πετρελαίου συνήθως προσελκύει το μεγαλύτερο μέρος των ΑΞΕ (73,3% το οικ. έτος 2010/11). Η κατανομή των εισροών άμεσων ξένων επενδύσεων σε τομείς το 2010/11 αποκαλύπτει ότι ο δεύτερος ελκυστικότερος τομέας για ξένες επενδύσεις είναι ο τομέας της μεταποίησης (8% του συνόλου), ακολουθούμενος από τον τομέα των Υπηρεσιών (6,3%). Μεταξύ των υπηρεσιών, ο τουρισμός αντιπροσωπεύει το 1,7% των συνολικών εισροών και ακολουθούν οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (1,2%), οι κατασκευές (1,1%), και οι τηλεπικοινωνίες (0,1%). Οι άλλες υπηρεσίες αντιπροσώπευαν το 2,2% συνολικά. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αντιπροσώπευαν το 1,4% του συνόλου, ενώ ο τομέας της γεωργίας είχε μερίδιο μόλις 0,3%.

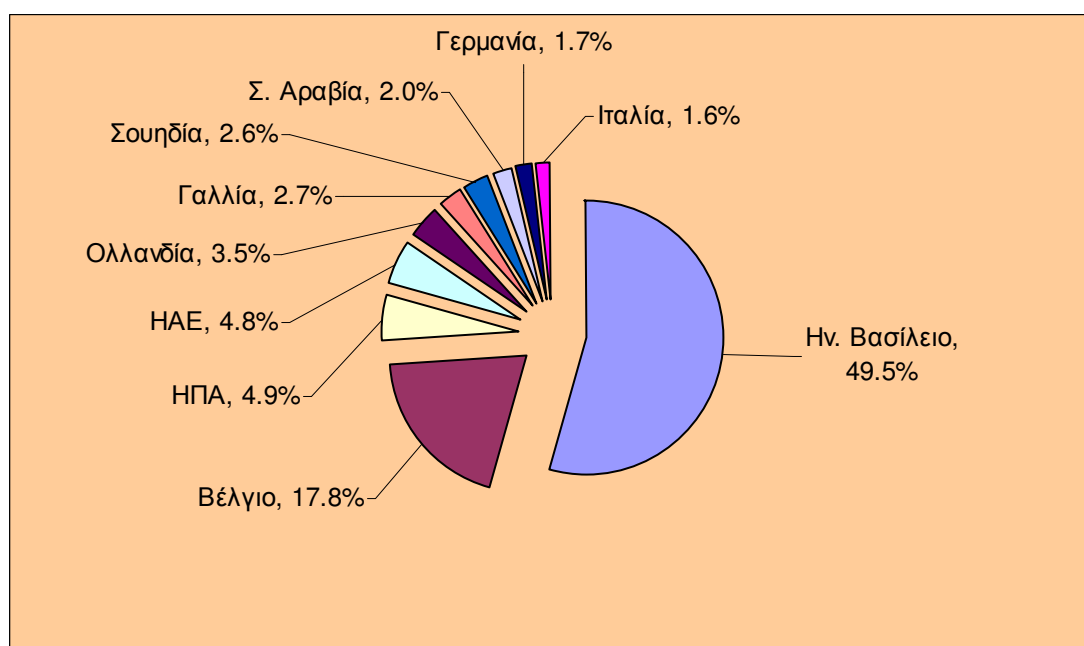

Πορεία Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στην Αίγυπτο

(*προσωρινά στοιχεία)

Οι σημαντικότερες ΑΞΕ στην Αίγυπτο το 2011/12

Επενδυτικά, ο δευτερογενής τομέας και, κυρίως, η βιομηχανία έχει ιδιαίτερο βάρος για την αιγυπτιακή οικονομία, δεδομένου ότι σχετίζεται άμεσα με την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την μείωση της ανεργίας, με αιχμή τους κλάδους των τροφίμων, του ετοίμου ενδύματος και κλωστοϋφαντουργικών, της επιλοποιίας, των δομικών υλικών,

των χημικών και φαρμακευτικών. Ο τομέας της ενέργειας, ο οποίος προσελκύει το μεγαλύτερο τμήμα των επενδύσεων είναι εργασιακά κορεσμένος, εφόσον το απασχολούμενο σε όλα τα επίπεδα προσωπικό είναι εξειδικευμένο.

Γ. ΚΥΡΙΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

1. Γεωργία

Παραδοσιακά, μια γεωργική χώρα, η Αίγυπτος έχει να αντιμετωπίσει περιορισμένους υδάτινους πόρους και μικρή καλλιεργήσιμη έκταση με ταχέως αυξανόμενο πληθυσμό, ενώ οι θεσμικές δυνατότητες για να ασχοληθεί με την επάρκεια των τροφίμων και τις προκλήσεις της ασφάλειας των τροφίμων παραμένουν περιορισμένες .

Τα τελευταία 30 χρόνια, η εθνική αγροτική πολιτική εστιάζεται κυρίως στην δημιουργία νέων καλλιεργήσιμων εκτάσεων στην έρημο, στις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα και στις επενδύσεις σε μεγάλα έργα με στόχο την βελτίωση των τεχνικών άρδευσης

Η γεωργία συνεισφέρει κατά 13,5 % στην σύνθεση του ΑΕΠ, καταλαμβάνει το 18,3% των συνολικών εξαγωγών, απασχολεί το 25% του εργατικού δυναμικού και χαρακτηρίζεται από :

- μεγάλη εξάρτηση από εισαγωγές τροφίμων. Η Αίγυπτος είναι ο μεγαλύτερος εισαγωγέας σιταριού παγκοσμίως ενώ αντιμετωπίζει σημαντικά εμπορικά ελλείμματα σε βασικά είδη διατροφής, όπως η ζάχαρη, το καλαμπόκι, ή το γάλα
- σύστημα επιδοτήσεων (σιτάρι, ζάχαρη, ρύζι και μαγειρικό λάδι) με σημαντική επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού και αρνητικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη του αγροτικού τομέα.
- περιορισμένες επενδύσεις (3% του συνόλου το 2010)
- κατακερματισμό αγροτικής γης : 85% των καλλιεργητών κατέχουν λιγότερο από 1 εκτάριο (μη επαρκές για ένα στοιχειώδες εισόδημα)
- μη αποτελεσματική χρήση υδάτινων πόρων (έως και 50% απώλεια στον αρδευτικό τομέα)
- αύξηση έλλειψης νερού (η τρέχουσα ποσόστωση των 5.000 κ.μ. ανά φεντάν ετησίως αναμένεται να περιοριστεί σε 4.000 κ.μ. ανά φεντάν το 2025)

Η ΕΕ παραμένει ο κύριος προορισμός των εξαγωγών γεωργικών προϊόντων της Αιγύπτου. Μετά την ουσιαστική απελευθέρωση των διμερών εμπορικών συναλλαγών από το 2010, οι αιγυπτιακές εξαγωγές γεωργικών προϊόντων στην ΕΕ έχουν αυξηθεί σημαντικά, και υπάρχει πεδίο για περαιτέρω ανάπτυξη δεδομένου ότι οι υφιστάμενες ποσοστώσεις, με την εξαίρεση των γλυκών πορτοκαλιών, παραμένουν σε μεγάλο βαθμό ανεκπλήρωτες.

Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά (SPS) μέτρα είναι τα κύρια εμπόδια στο εμπόριο μεταξύ της ΕΕ και της Αιγύπτου. Η Αίγυπτος εξάγει πολύ λίγα προϊόντα ζωικής προέλευσης λόγω των περιορισμών στην παραγωγική της δυνατότητα και την αδυναμία των αρμόδιων Αρχών να προσαρμοστούν στα επίπεδα προστασίας της υγείας της ΕΕ. Οι αιγυπτιακές εξαγωγές των προϊόντων φυτικής προέλευσης υπόκεινται σε ορισμένους περιορισμούς, π.χ. υποχρεωτική δοκιμή στο 10% του προϊόντος για υπολείμματα φυτοφαρμάκων για ορισμένα φρούτα και λαχανικά. Από την άλλη πλευρά, οι εισαγωγές της Αιγύπτου ζώντων ζώων και προϊόντων ζωικής προέλευσης από την ΕΕ υπόκεινται σε συστηματικούς και επιστημονικά

αδικαιολόγητους περιορισμούς. Σιτάρι, πατάτες και το βαμβάκι είναι τα σημαντικότερα γεωργικά προϊόντα που εξήγαγε η ΕΕ, για τα οποία, με την εξαίρεση του βαμβακιού, το εμπόριο λαμβάνει χώρα χωρίς σημαντικά προβλήματα

Μόνο το 5% της έκτασης της χώρας είναι καλλιεργήσιμο.

Η Κυβέρνηση προγραμματίζει την ανάκτηση εκτάσεων ερήμου 3,4 εκ. feddan (1,42 εκ. εκτάρια) έως το 2017 για αγροτική χρήση. Εκτιμάται ότι για την άρδευση των εν λόγω εκτάσεων θα απαιτηθούν 30,4 δισ. κ.μ. νερού. Οι έως σήμερα ανακτηθείσες εκτάσεις ερήμου ανέρχονται σε 809 χιλ. εκτάρια (σε σύνολο καλλιεργούμενων εκτάσεων 3,23 εκ. εκταρίων).

Η νέα συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία τέθηκε σε ισχύ τον Ιούνιο 2010 και βάσει της οποίας καταργούνται δασμοί σε σειρά αγροτικών προϊόντων και ιχθυηρών, έδωσε ώθηση στις αιγυπτιακές εξαγωγές. Σύμφωνα με το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, η Αίγυπτος είναι ο τρίτος μεγαλύτερος προμηθευτής φρούτων και λαχανικών μετά το Μαρόκο και το Ισραήλ.

Η Αίγυπτος μαζί με το Σουδάν χρησιμοποιούν το 80% των υδάτων του Νείλου ενώ οι άλλες 7 χώρες (και από τον Ιούλιο 2011 μετά την ανεξαρτησία του Νότιου Σουδάν) πιέζουν για αναθεώρηση της συμφωνίας του 1929. Η Αίγυπτος είναι κάτω του «ορίου φτώχειας» των με 700 κ.μ. κατά κεφαλήν αντί 1000 κμ και ικανοποιεί το 95% των αναγκών της από τον Νείλο. Η γεωργία απορροφά το 86% . Ενώ οι ανακτηθείσες γαίες στην έρημο χρησιμοποιούν το σύστημα «στάγδην», στην περιοχή του Δέλτα χρησιμοποιούν παλιά υδροβόρα αρδευτικά συστήματα . Η Κυβέρνηση αποθαρρύνει χρήση υδροβόρων καλλιεργειών όπως ρυζιού (20% της συνολικής κατανάλωσης νερού).

Η χώρα είναι επαρκής σε ρύζι, φρούτα και λαχανικά εξάγει δε αρκετά από αυτά (κρεμμύδια, πατάτες, φασόλια, ντομάτες, πορτοκάλια, λεμόνια, σταφύλια, φράουλες, καρπούζια). Εισάγει κυρίως μήλα. Μέρος της παραγωγής φρούτων κατευθύνεται στην βιομηχανία μεταποίησης (μαρμελάδες, χυμοί). Η πλειοψηφία σχεδόν των μηχανημάτων μεταποίησης τροφίμων εισάγονται.

Οι σημαντικότερες καλλιέργειες της Αιγύπτου (2010/11 στοιχεία Κεντρικής Τράπεζας) είναι οι εξής: σιτάρι (3.200.000 Feddans), λαχανικά (2.035.000 Feddans), καλαμπόκι (1940 χιλ.), φρούτα (1450 χιλ.), και ρύζι (1093 χιλ.). Η παραγωγή των λαχανικών εκτιμάται σε περίπου 19,5 χιλιάδες τόνους ανά έτος (FAO, 2010), που ακολουθείται από τα δημητριακά (19,4 χιλιάδες τόνους) και φρούτα (9,5 χιλιάδες τόνους).

Άλλες σημαντικές καλλιέργειες είναι: ντομάτες (8500 τόνους το 2010), πατάτες (3,6 εκατ. τόνους το 2010, πορτοκάλια (2,4 εκατ. τόνους), κρεμμύδια ξερά (2,2 εκατ. τόνους), σταφύλια και χουρμάδες (1,3 εκατ. τόνους).

Η παραγωγή **σιταριού** (ιδιαίτερης σημασίας για την διατροφή των αιγυπτίων, καθώς συνδέεται άμεσα με την εξασφάλιση του επιδοτούμενου ψωμιού) δεν καλύπτει την εγχώρια ζήτηση. Το 2011/12 παρήχθησαν 7,901 εκ. τ. ενώ εισήχθησαν 10,2 εκ. τόνους σιταριού. Η Αίγυπτος παραμένει μεταξύ των μεγαλύτερων καταναλωτών (και πρώτη

εισαγωγέας) σιταριού παγκοσμίως (ετήσια κατά κεφαλήν κατανάλωση 180 κιλά, έναντι διεθνούς μέσου όρου 90 κιλών (International Grains Council).

Για την ενίσχυση της ντόπιας παραγωγής, η Κυβέρνηση προσφέρει υψηλές τιμές στους μειοδοτικούς διαγωνισμούς

Το 2009 θεσπίστηκαν, από το υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, νέα μέτρα για την διασφάλιση της ποιότητας του εισαγόμενου σιταριού. Συγκεκριμένα, διπλασιάστηκε το ύψος της εγγύησης που οφείλουν να καταβάλουν οι, εγγεγραμμένες στο ειδικό μητρώο του υπουργείου, διεθνείς εταιρείες επιφορτισμένες με την διενέργεια ελέγχων στα λιμάνια εξαγωγής. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι φορτία δεν πληρούν τα αιγυπτιακά πρότυπα οι ελεγκτικές εταιρείες διαγράφονται από το μητρώο και χάνουν την καταβληθείσα εγγύηση. Ο Οργανισμός Προμηθειών Αγαθών θα εξακολουθήσει να είναι αρμόδιος για την διενέργεια διεθνών διαγωνισμών. Οι όροι των συμβολαίων θα περιλαμβάνουν πλέον την υποχρέωση των προμηθευτών-χωρών να παρέχουν πιστοποιητικά συμμόρφωσης με την αιγυπτιακή γεωργική νομοθεσία και τα ισχύοντα στην Αίγυπτο πρότυπα.

Η καλλιέργεια του **ρυζιού** καταλαμβάνει το 10-20% της συνολικής έκτασης των καλλιεργειών της Αιγύπτου και καταναλώνει περίπου το 12% της ποσόστωσης νερού του Νείλου . Η Κυβέρνηση σε μια προσπάθεια εξοικονόμησης υδάτινων πόρων προσπαθεί να περιορίσει την καλλιέργεια ρυζιού κυρίως στο Βόρειο τμήμα του Δέλτα . Ωστόσο, οι αγρότες συχνά υπερβαίνουν τα όρια που θέτει η Κυβέρνηση για την καλλιέργεια του ρυζιού, λόγω της πολύ υψηλότερης κερδοφορίας της καλλιέργειάς του σε σύγκριση με άλλες παραδοσιακές καλλιέργειες. Οι εξαγωγές ρυζιού υπόκεινται επίσης σε περιορισμούς προκειμένου να διατηρήσουν χαμηλές τις εγχώριες τιμές καταναλωτή. Η παραγωγή το 2010/11 ήταν 5,6 εκατ. τόνοι έναντι 4,3 εκατ. τόνων το 2009/10 (αύξηση 31,2%) λόγω της αύξησης των καλλιεργημένων γαιών (στοιχεία Κεντρικής Τράπεζας). Τον Οκτώβριο 2012 ήρθη η τετραετής απαγόρευση εξαγωγής ρυζιού λόγω πλεονάσματος στην παραγωγή 1 εκατ. τόνων . Η σοδειά του 2012/13 αναμένεται να διαμορφωθεί στους 6,7 εκατ. τόνους (προβλέψεις US Department of Agriculture)

Παρά τις διακυμάνσεις στην παραγωγή, η καλλιέργεια **βαμβακιού**, άλλοτε ακμαία, εξακολουθεί να βρίσκεται σε παρακμή. Τα αίτια της συρρίκνωσης του κλάδου εντοπίζονται στην αναντιστοιχία του παραγόμενου βαμβακιού (μακρόινο, εξαιρετικής ποιότητας) από εκείνο που χρησιμοποιείται στην εγχώρια κλωστοϋφαντουργία (βραχύινο) και στην υψηλή τιμή του εγχώριου προϊόντος σε σύγκριση με το ξένο (απόρροια των, ως επί το πλείστον κρατικών, ζημιολογώνων νηματοουργιών και υφαντουργιών).. Το 2011/12 καλλιεργήθηκαν 525 χιλ. φεντάν έναντι 375 χιλ. το 2010/11. Το 2011/12 παρήχθησαν 198,4 χιλ. τόνοι βάμβακος έναντι 142,4 χιλ. Το 2011/12 εξήχθησαν 90,3 χιλ τόνοι έναντι 89,5 χιλ τ. το 2010/11. Το 2011/12 εισήχθησαν 11,1 χιλ. τ. έναντι 42 χιλ. τ. το 2010/11. Το 2012 εξήχθη βαμβάκι αξίας \$ 195,5 εκ. 43,8 εκ.

Οι εισαγωγές βάμβακος το 2011 ήταν \$ 772 εκ (\$ 740,5 εκ. 2010) και οι εξαγωγές \$ 635 εκ (\$ 615,5 εκ. το 2010), ενώ το πρώτο 6μηνο του 2012 οι εισαγωγές ανήλθαν σε \$ 328,2 εκ. (έναντι \$ 388, 4 την αντίστοιχη περίοδο 2011) και οι εξαγωγές \$ 294, 6 εκ, σημαντικά μικρότερες της αντίστοιχης περιόδου του 2011 (\$ 405,3 εκ) παρά την απαγόρευση εισαγωγής βάμβακος το 2012

Η παραγωγή **γαλακτοκομικών προϊόντων και κρέατος** κυριαρχείται από μικρές μονάδες. Το πλέον διαδεδομένο τυρί είναι το λευκό τυρί (από αγελαδινό γάλα) με ετήσια παραγωγή 370 χιλ. τόνων (σε σύνολο 420 χιλ. τόνων), το μεγαλύτερο μέρος της οποίας παρασκευάζεται από μη εξουσιοδοτημένους παραγωγούς και είναι αμφιβόλου ποιότητας. Οι εξαγωγές-εισαγωγές γαλακτοκομικών είναι πολύ περιορισμένες (μόλις 3% της εγχώριας κατανάλωσης). Η ζήτηση κρέατος ικανοποιείται κατά 80% από την εγχώρια παραγωγή.

Αγορά Γαλακτοκομικών (αξία σε εκ. \$)

	2011	2012	2013 (εκτ)	2014 (εκτ)
μέγεθος αγοράς*	649,4	754,4	878,4	1.105,5
τοπική παραγωγή	1,4	1,4	1,4	1,4
εξαγωγές	513	396	425	475
εισαγωγές	648	753	878	1.104

Μέγεθος αγοράς : παραγωγή + εισαγωγές – εξαγωγές

Συνολικά, οι εισαγωγές της Αιγύπτου **προϊόντων ζωικής προέλευσης** αυξήθηκαν σημαντικά μετά το 2004. Το εμπορικό ισοζύγιο της χώρας είναι αρνητικό για όλες τις βασικές υποκατηγορίες (κρέας, ψάρι, γαλακτοκομικά). Το 2011 οι εισαγωγές κρέατος ήταν \$ 877,6 εκ., γαλακτοκομικών προϊόντων 614,6 εκατ. \$ και ιχθυηρών 397,6 εκατ. \$. Οι εισαγωγές ζώντων ζώων αντιπροσώπευαν 102,3 εκατ. \$ σε αξία. Ζώντα ζώα και τα προϊόντα ζωικής προέλευσης αντιπροσώπευαν περίπου το 15% των συνολικών εισαγωγών της Αιγύπτου των βασικών γεωργικών προϊόντων το 2011.

Το 70% (στοιχεία 2011) των εισαγωγών της Αιγύπτου ζώντων ζώων καταλαμβάνουν τα βοοειδή, και το 70% των εισαγωγών κρέατος αποτελείται από κατεψυγμένο βόειο κρέας. Από τις εισαγωγές γαλακτοκομικών το 42% αφορά γάλα σε σκόνη (κυρίως αποβουτυρωμένο), βούτυρο (29%) και τυρί (18%).

Η παραγωγή **ιχθυηρών** το 2010 ήταν 1,3 εκ. τόνοι εκ των οποίων 919,6 χιλ. τόνοι ήταν προϊόντα ιχθυοκαλλιέργειας. Οι ιχθυοκαλλιέργειες καταλαμβάνουν έκταση 71.697 εκτάρια η παραγωγή των οποίων έχει διπλασιαστεί την τελευταία δεκαετία.). Οι εισαγωγές ιχθυηρών συνίστανται σε διάφορα κατεψυγμένα ψάρια (70%) , ιδίως σκουμπρί, ρέγκα και σαρδέλες.

Σημαντικότεροι προμηθευτές αγροτικών προϊόντων 2011

Εξαγωγείς	αξία σε \$ 2011	% επί συνόλου	σημαντικότερα προϊόντα και % επί συνόλου
ΗΠΑ	2,865,257,653	20.93%	δημητριακά (65%)
Αργεντινή	1,553,328,992	11.35%	δημητριακά (36%), άλευρα (26%)
Βραζιλία	1,394,951,032	10.19%	ζάχαρι (47%), κρέας (30%), δημητριακά (11%)
Ρωσία	1,035,519,893	7.57%	δημητριακά (91%)
Ουκρανία	856,450,029	6.26%	δημητριακά (65%)
Γαλλία	580,507,250	4.24%	δημητριακά (61%), λαχανικά (19%)
Ινδονησία	505,769,843	3.70%	ζωϊκά & φυτικά λίπη (93%)
Μαλαισία	460,766,638	3.37%	ζωϊκά και φυτικά λίπη (95%)

Αυστραλία	421,348,284	3.08%	δημητριακά (59%), λαχανικά (24%)
Ολλανδία	394,766,808	2.88%	ψάρια (26.5%), καπνός (26%)
Ινδία	372,273,179	2.72%	κρέας (60%)
Κενυα	309,825,186	2.26%	καφέ, τσάι, μπαχαρικά (83%)
Καναδά	237,353,689	1.73%	δημητριακά (44%), ελαιόσποροι (24%), λαχανικά (22%)
Γερμανία	205,771,261	1.50%	ζάχαρη (28%), γαλακτοκομικά (24%)
Ν. Ζηλανδία	202,028,071	1.48%	γαλακτοκομικά (96%)
παγκοσμίως	13,687,523,351	100%	

Όσον αφορά τις εξαγωγές αγροτικών προϊόντων, στο σύνολο των Κ/Μ της ΕΕ, καταγράφηκε πτώση -6,3%. Οι ελληνικές εξαγωγές το 2011 σημείωσαν αύξηση 57% σε σχέση με το 2010 και 277,3% σε σχέση με το 2008. Όσον αφορά τις εισαγωγές από την Αίγυπτο, αυτές στο σύνολο των Κ/Μ της ΕΕ κατέγραψαν αύξηση 14,2%. Οι ελληνικές εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 53,6%. Το εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων είναι θετικό για το σύνολο των χωρών της ΕΕ (η Αίγυπτος εισάγει περίπου διπλάσια σε αξία αγροτικά προϊόντα από αυτά που εξάγει) ενώ για την Ελλάδα είναι αρνητικό (οι εξαγωγές μας καλύπτουν 28,5% των εισαγωγών μας). Οι εισαγωγές αγροτικών προϊόντων, το 2011 καταλάμβαναν το 6,8% του συνόλου των εισαγωγών μας από την Αίγυπτο ενώ οι εξαγωγές μας το 3,3% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών.

2. Σημαντικότεροι Κλάδοι Βιομηχανίας

2.1. Κλωστοϋφαντουργία

Ο παραδοσιακά σημαντικός κλάδος της κλωστοϋφαντουργίας βρίσκεται σε στάδιο στασιμότητας. Τα αίτια ανευρίσκονται στην βραδύτητα εκσυγχρονισμού των παραγωγικών μονάδων (ιδίως εκείνων της νηματουργίας και υφαντουργίας με έντονη την κρατική παρουσία - περίπου 50%) και τον ισχυρό ανταγωνισμό από την Κίνα και την Ινδία.

Το οικονομικό έτος 2010/11, οι εξαγωγές ετοιμών ενδυμάτων και βαμβακερών υφασμάτων ανήλθαν σε \$ 1,37 δισ έναντι \$ 1,37 δισ. το 2009/10

Ο κλάδος απασχολεί το 30 % του εργατικού δυναμικού (στοιχεία 2010), αντιπροσωπεύει το 30% της βιομηχανικής παραγωγής και περίπου το 14,2% των εκτός πετρελαιοειδών εξαγωγών το 2011/12 (στοιχεία Κεντρικής Τράπεζας).

Η παραγωγή ετοιμών ενδυμάτων καταλαμβάνει σε αξία το 75% της συνολικής παραγωγής του κλάδου. Το 90% των ετοιμών ενδυμάτων παράγεται από τον ιδιωτικό τομέα ενώ η πλειοψηφία των κλωστηρίων και υφαντηρίων ανήκουν στο κράτος. Τον Ιούλιο 2012, στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας λειτουργούσαν 3.567 εταιρείες, εκ των οποίων 198 στις Ελεύθερες Ζώνες με συνολική επένδυση \$19 δισ.

Η εξαγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων το 2012 διαμορφώθηκε σε \$ 1,7 δισ

Βάσει τριμερούς συμφωνίας (2004) εταιρείες εγκατεστημένες σε Ειδικές Βιομηχανικές Ζώνες (QIZ) στην Αίγυπτο δύνανται να εξάγουν κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα στις ΗΠΑ άνευ δασμών και ποσοτώσεων, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά ενσωματώνουν εισροές ισραηλινής προέλευσης σε προκαθορισμένο ποσοστό (10,5%).

Μακροπρόθεσμα, η αναδιοργάνωση και εκσυγχρονισμός της κλωστοϋφαντουργικής βιομηχανίας (βελτίωση ποιότητας, μείωση πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού) με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας αποτελεί τη μόνη λύση, καθώς τα όποια ευεργετήματα της συμφωνίας QIZ ουσιαστικά θα εξανεμιστούν με τη σταδιακή εξάλειψη των δασμολογικών επιβαρύνσεων από τις ΗΠΑ (δέσμευση έναντι του Παγκοσμίου Οργανισμού Εμπορίου).

2.2 Φαρμακοβιομηχανία

Ο κλάδος της φαρμακοβιομηχανίας της Αιγύπτου διαθέτει την μεγαλύτερη παραγωγική βάση στην περιοχή της Β. Αφρικής και Μ. Ανατολής και μερίδιο 30% της εν λόγω αγοράς. Αρκετές πολυεθνικές δραστηριοποιούνται στην χώρα (GlaxoSmithKline, Novartis, Pfizer, Sanofi-Aventis), μερικές εκ των οποίων με επιτόπια παραγωγή. Η GlaxoSmithKline διαθέτει το μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς με 8,8% για το 2011. Κυριότερες αιγυπτιακές φαρμακοβιομηχανίες είναι η EIPICO και η Amoun Pharmaceuticals (γενόσημα). Σύμφωνα με το Υπουργείο Υγείας, ο φαρμακευτικός τομέας περιλαμβάνει 120 διαπιστευμένες μονάδες παραγωγής και απασχολεί περίπου 100.000 εργαζομένους. Η αξία της παραγωγής το 2010 ανήλθε σε \$3,7 δισ. από \$2,8 δισ. το 2009. Οι αιγυπτιακές εταιρείες συνιστούν το 93% του όγκου παραγωγής αλλά μόνο το 52% της αξίας του.

Η κατά κεφαλήν κατανάλωση το 2011 ήταν \$ 33,1 (πρόβλεψη για \$ 50 έως το 2015) ενώ οι συνολικές δαπάνες το 2010 ήταν \$ 2,56 δισ. και οι οποίες προβλέπονται να αυξηθούν σε \$7,86 δισ. έως το 2015.

Το 2012 η Αίγυπτος εξήγαγε φαρμακευτικά προϊόντα αξίας \$300,6 εκ. έναντι \$ 247,3 το 2011 ενώ αντίστοιχα εισήγαγε \$ 1,678 δισ. έναντι \$ 1,351 δισ. Οι κυριότεροι πελάτες των αιγυπτιακών εξαγωγών είναι το Ιράκ, το Σουδάν, η Σαουδική Αραβία και η Υεμένη, απορροφώντας περισσότερο από 50% των εξαγωγών. Η πλειονότητα των εισαγωγών προέρχεται από την Ευρώπη.

Οι εισαγωγές περιορίζονται σε φάρμακα υψηλού κόστους και ως επί το πλείστον πρώτων υλών (σε ποσοστό έως και 95%), ενώ περίπου το 6% της παραγωγής εξάγεται.

Οι προοπτικές ανάπτυξης του κλάδου είναι αξιόλογες λόγω του χαμηλού επιπέδου δαπανών για την υγεία (5% το 2011 ήτοι \$11,8 δισ.) αλλά και για λόγους όπως ο ρυθμός αύξησης του πληθυσμού, τα υψηλά ποσοστά διαβήτη, οι διατροφικές συνήθειες, το κάπνισμα και η μόλυνση .

Αναλυτές συναρτούν την ανάπτυξη του κλάδου με εξελίξεις σε τρία σημεία. Το πρώτο αφορά την ενδεχόμενη εφαρμογή συμφωνίας TRIPS-plus η οποία θα προβλέπει περίοδο προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων 30 ετών, αντί των 20 βάσει της ισχύουσας TRIPS. Κάτι τέτοιο θα μείωνε τα περιθώρια εγχώριων (κρατικών και ιδιωτικών) εταιρειών να επεκταθούν στην παραγωγή επωνύμων φαρμάκων (σήμερα παράγουν ως επί το πλείστον γενόσημα φάρμακα). Σημειώνεται ότι τα μερίδια αγοράς έχουν ως εξής: ιδιωτικές-38%, κρατικές-25%, αλλοδαπές-37%. Το δεύτερο σχετίζεται με την καταπολέμηση των παράνομων σκευασμάτων (εκτιμήσεις κάνουν λόγο έως και για 20% του συνόλου). Η αναμόρφωση του τιμολογιακού μηχανισμού κρίνεται, ότι αποτελεί προϋπόθεση για την ανάπτυξη της έρευνας. Σήμερα τα περιθώρια κέρδους καθορίζονται από την κυβέρνηση (15% για τα βασικά φάρμακα, και από 25% έως 40% για τα μη βασικά και τα μη συνταγογραφούμενα).

Προϋπόθεση αποτελεί, τέλος, και ο εκσυγχρονισμός του κρατικού συστήματος υγείας. Σημειώνεται ότι παρά τις προσπάθειες της κυβέρνησης για επέκταση και αναμόρφωση του τομέα της υγείας (ήδη προβλέπεται παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στο 52% του πληθυσμού, στην πλειονότητά τους δημοσίων υπαλλήλων), σημαντικός αριθμός πολιτών (έως και 60%) εκτιμάται ότι προσφεύγουν σε ιδιωτικές κλινικές, ενώ έως και ¾ των σκευασμάτων αγοράζονται εξολοκλήρου από τον τελικό χρήστη.

2.3. Αυτοκινητοβιομηχανία

Στην Αίγυπτο δραστηριοποιούνται οι μεγαλύτερες αυτοκινητοβιομηχανίες (Hyundai, Daewoo, General Motors, Mercedes, BMW, Peugeot, Suzuki, Nissan, Citroen, Chrysler, Opel, Kia, Tofas) οι περισσότερες σε κοινοπραξία με αιγυπτίους εταίρους (μόνον η Nissan είναι 100% ιαπωνικής ιδιοκτησίας), ενώ λειτουργούν και 8 αιγυπτιακές εταιρείες (κρατικές και ιδιωτικές). Η GB Auto ηγείται της αγοράς επιβατικών οχημάτων, με 34% μερίδιο αγοράς κατά τους πρώτους 5 μήνες του 2012. Η GB, μεγαλύτερος ανεξάρτητος κατασκευαστής στη Μέση Ανατολή κατασκευάζει, συναρμολογεί, εισάγει και διανέμει οχήματα για διεθνείς εταιρείες συμπεριλαμβανόμενων και της Hyundai, Mitsubishi, Volvo και Mazda.

Η παραγωγή συνίσταται στην συναρμολόγηση εισαγόμενων μερών και εξαρτημάτων και αφορά επιβατικά αυτοκίνητα, φορτηγά και λεωφορεία. Η συγκεκριμένη διαδικασία θεωρείται ασύμφορη καθώς ο ρυθμός παραγωγής είναι χαμηλός μην επιτρέποντας έτσι την αξιοποίηση οικονομικών κλίμακας. Λόγος ύπαρξής της είναι η δασμολογική προστασία που απολαμβάνει η τοπική παραγωγή έναντι των εισαγόμενων τελικών προϊόντων. Το όφελος του εν λόγω δασμολογικού καθεστώτος, ωστόσο, είναι ότι έχει οδηγήσει τους παραπάνω κατασκευαστές στη δημιουργία παραγωγικών μονάδων στη χώρα. Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο Συμφωνίας Σύνδεσης με την ΕΕ οι εν λόγω δασμολογικές επιβαρύνσεις πρόκειται να μειωθούν σταδιακά, έως ότου εξαλειφθούν το 2019.

Ενώ το μερίδιο αγοράς των τοπικά παραγόμενων οχημάτων αναμένεται να μειωθεί μακροπρόθεσμα, καθώς οι εισαγωγές φθηναίνουν, το δυναμικό της αγοράς παραμένει ισχυρό λόγω του χαμηλού επιπέδου ιδιοκτησίας (30 οχήματα ανά 1000 άτομα σε σύγκριση με 109 στην Αλγερία ή 128 στην Κίνα).

Το 2013, η Αίγυπτος κατατάσσεται 3^η μεγαλύτερη παραγωγός χώρα της Αφρικής μετά τη Ν. Αφρική και το Μαρόκο. Η εγχώρια παραγωγή για το 2012, μειωμένη κατά 31% σε σχέση με το 2011 ανήλθε σε 56.480 οχήματα ως εξής: επιβατικά οχήματα 67,7%, φορτηγά 25,1% και λεωφορεία 7,7%. Οι εισαγωγές καλύπτουν άνω του 50% των συνολικών πωλήσεων.

Η αξία των εξαγωγών το 2011/12 ανήλθε σε \$123,5 εκ., έναντι \$ 93, 7 εκ. το 2010/11 και 105,6 το 2009/10 ενώ των εισαγωγών σε \$3,6 δισ.το 2011/12, έναντι 3,1 δισ το 2010/11 και 3,8 δισ. το 2009/10.

3. Ενέργεια

3.1 Γενικά

Η χώρα διαθέτει διαφοροποιημένες ενεργειακές πηγές πετρελαίου και φυσικού αερίου, σταθμούς υδροηλεκτρισμού και μεγάλες δυνατότητες παραγωγής αιολικής και ηλιακής ενέργειας. Οι ανάγκες της Αιγύπτου σε ενέργεια καλύπτονται κατά 87% από φυσικό αέριο και πετρέλαιο και κατά το υπόλοιπο από υδροηλεκτρικά έργα και αιολική ενέργεια.

Η Αίγυπτος είναι η μεγαλύτερη χώρα παραγωγής ενέργειας στην Μέση Ανατολή. Λόγω της μεγάλης αύξησης του πληθυσμού και της ανάπτυξης της οικονομίας, η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας έχει τριπλασιαστεί την τελευταία 20ετία.. Η ζήτηση για ηλεκτρική ενέργεια αναμένεται να αυξάνεται με ετήσιο ρυθμό 6% την επόμενη επταετία εκ των οποίων 3% αφορά την αγορά καυσίμων, γεγονός που καθιστά τον εν λόγω τομέα ιδιαίτερα προσοδοφόρο για επενδύσεις.

Ο Τομέας της ηλεκτρικής ενέργειας της Αιγύπτου αυτή τη στιγμή αποτελείται από επτά περιφερειακές κρατικές εταιρείες παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που υπάγονται στην Αιγυπτιακή Αρχή Ηλεκτρισμού (EEA).

Ενεργειακό δυναμικό σε GWh	2011	2012	2013*	2014*
Συνολική εγκαταστημένη ισχύς	24.726	27.049	29.074	31.255
Παραγώμενη ενέργεια	139.000	146.796	157.406	168.740
Εξαγώμενη ενέργεια	968	1443	1576	1733

Τα επόμενα 5 χρόνια η χώρα προτίθεται να αυξήσει την παραγωγή ηλεκτρισμού κατά 32 χιλ. megawatt το μεγαλύτερο μέρος της οποίας θα προέλθει από 11 νέους σταθμούς καθώς και από επεκτάσεις παλαιότερων (Kureimat 2 και 3, Talkha, Tabbin, Nuberiya 3, Δυτικό Κάιρο, Sidi Krir, el-Atf., Abu Qir, Ain Sokhna και Sharm el-Sheikh) Έως το 2027 αναμένεται να επενδυθούν \$ 110 δισ (εκτ. CI Capital).

Για να ανταποκριθεί στην αυξανόμενη ζήτηση, το αιγυπτιακό Υπουργείο Ηλεκτρισμού και Ενέργειας σχεδιάζει να προσθέσει 50.410 MW στην τρέχουσα εγκατεστημένη παραγωγική ικανότητα κατά τα επόμενα τρία έως πέντε έτη, η οποία θα πρέπει να διαφοροποιηθεί μεταξύ του πετρελαίου, φυσικού αερίου, ηλιακής, αιολικής, υδροηλεκτρικής και πυρηνικής.

Η μελέτη της αναβάθμισης της ενεργειακής διασύνδεσης μεταξύ της Αιγύπτου και των αραβικών χωρών του Μαγκρέμπ έχει ολοκληρωθεί και το έργο αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 2014. Οι μελέτες διασύνδεσης Αιγύπτου – Ευρώπης μέσω Ελλάδος είναι σε εξέλιξη . Οι διαδικασίες για την σύνδεση Αιγύπτου – Σαουδικής Αραβίας είναι στο στάδιο της ολοκλήρωσης και το έργο αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία της το 2015 με συνολική ισχύ 3000 MW και κόστος \$ 570 εκ. καθώς επίσης και των έργων της Ανατολικής Λεκάνης του Νείλου και της διασύνδεσης Αιγύπτου - Σουδάν.

Πρόγραμμα αύξησης ισχύος έως το 2027

περίοδος	ισχύς
2012-2017	15360 (MW)
2017-2022	16450 (MW)
2022-2027	18700 (MW)
σύνολο	50410 (MW)

Πρόγραμμα κατασκευής σταθμών παραγωγής ενέργειας 2012 -2017

	Κυβερνητικά έργα	Έργα ιδιωτικού τομέα	
Θερμοηλεκτρικοί σταθμοί	6900 MW	5500 MW	
Ανανεώσιμες πηγές	1492 MW	1250 MW	120 MW

3.2. Πετρέλαιο-Φυσικό αέριο

Ο ενεργειακός χάρτης της Αιγύπτου αλλάζει άρδην εν μέσω μάλιστα μιας πολύπλοκης πολιτικής κατάστασης και πλέον η διαχείριση της εσωτερικής ενεργειακής αγοράς αποτελεί προτεραιότητα σε σχέση με τις εξαγωγές. Η απόφαση για την διακοπή προμήθειας του Ισραήλ με φυσικό αέριο, αποδεσμεύει σημαντικό μερίδιο από τις αιγυπτιακές εξαγωγές μολονότι οι εξαγωγές προς την Ιορδανία θα συνεχιστούν, ωστόσο σε χαμηλότερα επίπεδα. Αναλυτές εκτιμούν ότι η νέα Κυβέρνηση θα έχει ως προτεραιότητα τον ενεργειακό τομέα και θα ενισχύει τις επενδύσεις σ' αυτόν μέσω νέων γύρων παραχώρησης

Αγορά ενέργειας : Παρούσα κατάσταση και προβλέψεις

πετρέλαιο			μεταβολή
	2012	2021	% 21/12
παραγωγή	637.000 b/d	578.500 b/d	-9,1%
κατανάλωση	814.000 b/d	1.090.000 b/d	33,9%
εισαγωγές*	83.000 b/d	370.000 b/d	345,8%
φυσικό αέριο			
παραγωγή	64,4 δισ cm	86,5 δισ cm	34,3%
κατανάλωση	47,6 δισ cm	70,3 δισ cm	47,7%
εξαγωγές	16,8 δισ cm	14 δισ cm	-16,7%

* εισαγωγές διυλισμένου πετρελαίου

Πηγή: British Petroleum Statistical Energy Survey

Σύμφωνα με τις προβλέψεις έρευνας του British Petroleum Statistical Energy Survey, έως το 2021, το έλλειμμα μεταξύ παραγωγής και κατανάλωσης πετρελαίου θα διευρυνθεί ενώ ενδιαφέρον παρουσιάζει η μεγάλη άνοδος των εισαγωγών διυλισμένου πετρελαίου λόγω έλλειψης σχετικής υποδομής. Επίσης παρά την αύξηση της παραγωγής φυσικού αερίου, οι εξαγωγές έως το 2021 θα μειωθούν καθώς η αύξηση της κατανάλωσης θα είναι μεγαλύτερη της αύξησης της παραγωγής.

Τα βεβαιωμένα αποθέματα πετρελαίου της Αιγύπτου ανέρχονται σε 4,45 δισ βαρέλια (εκτ. CIA Factbook, Ιαν 2013) Σύμφωνα με επίσημες εκτιμήσεις τα αποθέματα επαρκούν για περίοδο 40—45 χρόνων.

Η Αίγυπτος, διαθέτει 2,186 τρις κ.μ. βεβαιωμένα αποθέματα φυσικού αερίου (εκτ. CIA Factbook , Ιαν 2012). Ποσοστό 56% του συνόλου της παραγωγής κατευθύνεται κυρίως στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής, ο οποίος συνιστά και τον μεγαλύτερο καταναλωτή (το 90% των σταθμών παραγωγής ενέργειας χρησιμοποιεί φυσικό αέριο).Ο βιομηχανικός τομέας καταναλώνει το 29% της παραγωγής, ο πετρελαϊκός το 12% ενώ ποσοστό μόλις 2% κατευθύνεται στην οικιακή χρήση Το εθνικό δίκτυο φυσικού αερίου καταλαμβάνει μήκος 17.056 χλμ και η χωρητικότητά του ανέρχεται σε 160 δισ. κ.μ. (2010)

Η Κυβέρνηση εκτελεί ένα φιλόδοξο πρόγραμμα διάρκειας 20 ετών για να καλύψει την εγχώρια ζήτηση πετροχημικών καθώς και περαιτέρω για εξαγωγές. Το πρόγραμμα κόστους \$ 10 δισ θα ολοκληρωθεί σε 3 φάσεις . Η πρώτη φάση κόστους \$ 3,8 δισ έχει ήδη ολοκληρωθεί. Το 2009/10 η Αίγυπτος παρήγαγε 1,8 εκ. τpa πετροχημικών αξίας \$ 768 εκ εκ των οποίων εξήχθη το 1/3.

Η κρατική αιγυπτιακή εταιρεία φυσικού αερίου (Egyptian Natural Gas Holding Company - EGAS) κατόπιν μειοδοτικού διαγωνισμού υπέγραψε τον Απρίλιο 2013 συμβόλαια για παραχώρηση 8 περιοχών για έρευνα και εξόρυξη φυσικού αερίου στην Μεσόγειο με 7 διεθνείς εταιρείες : British Petroleum (BP), Petroceltic International (ιρλανδική), Sea Dragon (καναδική), Dana Gas (των ΗΑΕ), Pura Vida Energy (αυστραλιανή) και τις ιταλικές Edison International και Eni. Οι εν λόγω εταιρείες αναμένεται να προβούν σε επενδύσεις \$1.2 δισ (EGP8.3 δισ) ενώ πρόκειται να καταβάλουν \$73.2 εκ. για την απόκτηση αδειών έρευνας.

Η χώρα εξήγαγε φυσικό αέριο στην Συρία, στο πλαίσιο του Αραβικού Αγωγού (AGP). μήκους 1200 χλμ, με μέγιστη δυνατότητα μεταφοράς 6 εκ. κ.μ. ημερησίως. Αίγυπτος, Ιορδανία, Συρία και Λίβανος έχουν συμφωνήσει στην επέκταση του αγωγού προς την Τουρκία, προκειμένου να συνδεθεί μελλοντικά με το ευρωπαϊκό δίκτυο. Μετά τις εξελίξεις στην περιοχή από το 2011 και εντεύθεν και την ενεργειακή κρίση στην Αίγυπτο είναι αμφίβολη η εξέλιξη των ανωτέρω σχεδιασμών.

Η αιγυπτιακή EGAS τον Απρίλιο 2012 ακύρωσε μονομερώς την 20ετή Συμφωνία, με την οποία η Αίγυπτος κάλυπτε το 40% των αναγκών του Ισραήλ σε φυσικό αέριο. Η Κυβέρνηση του Ισραήλ, περιέγραψε την διακοπή μεταφοράς φυσικού αερίου ως μέρος μιας επιχειρηματικής και όχι διπλωματικής διένεξης. Πρακτικά τούτο σημαίνει εξοικονόμηση 60 δισ κ.π/ ετησίως

Ο αγωγός μεταφοράς φυσικού αερίου από την Αίγυπτο στο Ισραήλ, από την εξέγερση του Ιανουαρίου 2011 έως τον Ιούλιο 2013 έχει γίνει στόχος τρομοκρατικών επιθέσεων (ανατινάχθηκε) 14 φορές. Επίσης η σχετική συμφωνία είχε γίνει αντικείμενο σκληρής κριτικής, ιδίως από τους Αδελφούς Μουσουλμάνους, λόγω των πολύ «ευνοϊκών» –υπέρ του Ισραήλ– όρων.

Η Αίγυπτος επαναδιαπραγματεύθηκε, επίσης, συμφωνίες με γαλλικές και ισπανικές εταιρείες για την αύξηση της τιμής του εξαγόμενου φυσικού αερίου.

3.3 Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Κυβερνητικός στόχος είναι η κάλυψη 20% των ενεργειακών αναγκών της χώρας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2020 (αιολική 12%, υδροηλεκτρική 5.8% και ηλιακή 2.2%). Η χώρα διαθέτει πλούσιο ηλιακό και αιολικό δυναμικό: η μέση ηλιακή ακτινοβολία είναι 2000-32000 Kwh/m²/έτος σε όλη τη χώρα και η ημερήσια ηλιοφάνεια από 9 έως 11 ώρες ημερησίως, υπερτριπλάσια του διεθνούς μέσου όρου, ενώ η μέση ταχύτητα του ανέμου, ειδικά κατά μήκος του Κόλπου του Σουέζ, είναι 10,5 μ/sec. Η Αίγυπτος διαθέτει μεγάλες ερημικές εκτάσεις οι οποίες δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ τόσο για την αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ όσο και για την εξαγωγή των πλεονασμάτων.

Στατιστικά στοιχεία αιολικής και ηλιακής ενέργειας

	2010	2011	2012
Εγκατεστημένη ισχύς MW	490	687	687
Παραχθείσα ενέργεια GWh	1133	1704	2004

Πηγή: US Commercial Service

Αρμόδια Αρχή με καθοριστικό ρόλο για την ανάπτυξη των ΑΠΕ είναι η Αρχή Νέων και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (New and Renewable Energy Authority–NREA). Διαχειρίζεται και σχεδιάζει την κατασκευή μονάδων παραγωγής αιολικής ενέργειας συνολικής ισχύος περίπου 500MW. Λειτουργούν, επίσης, 3 ανεξάρτητοι παραγωγοί από το 2002-2003 με συμβόλαια 20ετούς διάρκειας με την Κρατική Εταιρεία Ηλεκτρισμού Η ετήσια αύξηση παραγωγής ηλεκτρισμού από αιολική ενέργεια ήταν 16% την περίοδο 2004-2009 και εκτιμάται ότι το συνολικό αιολικό δυναμικό το 2020 θα είναι 7.200 MW (εκτ. CI Capital)..

Σύμφωνα με την NREA ο σχεδιασμός για έργα στον τομέα της αιολικής ενέργειας έχει ως εξής :

- Από το 2001, έχουν υλοποιηθεί έργα δυναμικότητας 550 MW σε συνεργασία με διεθνείς εταίρους
- Υπό κατασκευή έργα δυναμικότητας 540MW στον Κόλπο του Σουέζ
- Έχουν ανευρεθεί πηγές χρηματοδότησης για έργα δυναμικότητας 580MW στον Κόλπο του Σουέζ
- Βρίσκεται στο στάδιο της μελέτης σκοπιμότητας η κατασκευή έργων δυναμικότητας 200MW στον Δυτικό Νείλο

Τον Ιανουάριο 2011 ετέθη σε λειτουργία το πρώτο ηλιακό πάρκο με εγκατεστημένη ισχύ 140MW στο Kuramyat νότια του Καΐρου. Το 2012, η κυβέρνηση ενέκρινε το «Egyptian Solar Plan», που περιλαμβάνει την προσθήκη 3.500MW ηλιακής ενέργειας (2800 MW CSP and 700 MW PV) έως το 2027. Επίσης, βρίσκεται υπό μελέτη η κατασκευή «mega-project» στον νότο της Αιγύπτου με την ονομασία «Valley of Renewables» για την παραγωγή περίπου 5GW ετησίως. Τον Δεκέμβριο 2010 ανακοινώθηκε σχέδιο κατασκευής σταθμού δυναμικότητας 100 MW που θα λειτουργεί με ηλιακή ενέργεια στο Kom Ombo στην Άνω Αίγυπτο κόστους \$ 270 εκ. και χρηματοδοτούμενο από το Clean Technology Fund (Παγκόσμια Τράπεζα και Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης).

Σχεδιασμός ανάπτυξης έργων ΑΠΕ 2012-2017

Κρατικά έργα		
Τόπος	Δυναμικότητα (MW)	Εκτιμώμενη λειτουργία
Αιολική ενέργεια		
Κόλπος του Σουέζ (υπό κατασκευή)	200	Απρ-14
Κόλπος του Σουέζ (υπό κατασκευή)	220	2014/2015
Κόλπος του Σουέζ (υπό κατασκευή)	120	2014/2015
Κόλπος του Σουέζ	180	2014/2015
Κόλπος του Σουέζ	200	2014/2015
Κόλπος του Σουέζ	200	2014/2015
Κόλπος του Σουέζ	200	2015/2016
Ηλιοθερμική ενέργεια		
Kom Ombo	100	2016/2017
Φωτοβολταϊκά		
PV Hurghada	20	2015/2016
PV Kom Ombo	20	2016/2017
Υδροηλεκτρική ενέργεια		
Assiut (υπό κατασκευή)	32	2015/2016

Ιδιωτικά έργα		
Τόπος	Δυναμικότητα (MW)	Εναρξη λειτουργίας (εκτ.)
Αιολική ενέργεια		
Κόλπος του Σουέζ (IPP)	120	2013/2014
Κόλπος του Σουέζ (BOO)	250	2013/2014
Κόλπος του Σουέζ (BOO)	500	2014/2015

Επίσης, τα παρακάτω έργα βρίσκονται στη διαδικασία εύρεσης χρηματοδότησης μελέτης εφικτότητας:

- Ηλιοθερμική μονάδα παραγωγής ενέργειας (CSP technology) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και την αφαλάτωση υδάτων
- Ηλιοθερμική μονάδα παραγωγής ενέργειας για βιομηχανικούς σκοπούς
- Σχεδιασμός τεχνικού-χρηματοδοτικού μηχανισμού για την προώθηση της χρήσης ηλιακών θερμοσιφώνων σε οικιστικές περιοχές
- Παραγωγή εξοπλισμού ΑΠΕ εγχωρίως

4. Κατασκευές

Ο τομέας των κατασκευών και ακινήτων προ γεγονότων Ιανουαρίου 2011, υπήρξε ένας από τους δυναμικότερους, με συμμετοχή 8% στο ΑΕΠ . Κατά την διάρκεια της διεθνούς κρίσης, ο κατασκευαστικός τομέας, σε αντίθεση με άλλες χώρες της περιοχής, είχε αξιόλογους ρυθμούς ανάπτυξης κυρίως λόγω της πραγματικής ζήτησης εξαιτίας της αύξησης του πληθυσμού. Υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις σε κατοικίες χαμηλών και

μεσαίων εισοδημάτων, γεγονός που θα είναι η κινητήριος δύναμη ανάπτυξης του κλάδου τα επόμενα χρόνια. Παράλληλα προβλέπεται αύξηση ζήτησης από την μεσαία τάξη και τις ξένες εταιρείες εμπορικών χώρων και γραφείων. Τέλος, οι δημόσιες επενδύσεις σε έργα υποδομών (επέκταση-εκσυγχρονισμός) θα συνεισφέρουν στην ανάπτυξη του τομέα.

Ο κατασκευαστικός τομέας κατέγραψε από το 1980 ταχείς ρυθμούς της τάξης 15% ετησίως με αποτέλεσμα τη σημαντική άνθηση στον τομέα της κατοικίας και των εμπορικών ακινήτων. Αντιπροσωπεύει περίπου το 8% της συνολικής απασχόλησης, με εργατικό δυναμικό 1,2 εκατομμυρίων ανθρώπων. Η πολιτική αναταραχή του Ιανουαρίου 2011 έπληξε αρνητικά τον κλάδο με αποτέλεσμα επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης και ο οποίος το 2012 εκτιμάται σε 6,2%. Προς τα τέλη του 2012, η αγορά άρχισε να δείχνει σημάδια μικρής ανάκαμψης. Ο τομέας χρειάζεται χρόνο για να ανακτήσει ρυθμούς ανάπτυξης όπως την «προεπαναστατική» περίοδο και να προσελκύσει πρόσθετες επενδύσεις σε αναξιοποίητες περιοχές.

Πριν τα γεγονότα Ιαν-Φεβ 2011 οι προβλέψεις αναλυτών για την ανάπτυξη του κατασκευαστικού τομέα ήταν της τάξεως του 5% ετησίως έως το 2014 λόγω της ζήτησης σε έργα υποδομών, σε περιβαλλοντολογικά έργα και λόγω αύξησης των ιδιωτικών επενδύσεων. Ο τομέας αναπτύχθηκε με ρυθμό 4,25% το 2010 ενώ το 2015 υπολογίζεται ότι θα προσελκύσει επενδύσεις \$ 6,7 δισ (εκτ. Business Monitor Int.).

Οι κατασκευές κατοικιών αναμένεται να έχουν ανάπτυξη από τις μεγαλύτερες διεθνώς καθώς η ετήσια αύξηση του πληθυσμού είναι 1,9% (εκτ. Παγκόσμιας Τράπεζας) και 2,7% η αύξηση του αστικού πληθυσμού. Η πληθυσμιακή ομάδα νέων κάτω των 19 ετών που αποτελεί τον μισό του πληθυσμού της χώρας, θα είναι ο πυρήνας της ζήτησης στέγης τα επόμενα 20 χρόνια. Η ζήτηση κατοικιών από νέα νοικοκυριά εκτιμάται σε 580 χιλ το 2014 (εκτ. CI Capital).

Το Υπουργείο Στέγασης ανακοίνωσε τα σχέδιά του για την κατασκευή των νέων πόλεων της East Port Said και της Νέας Αλ Αλαμείν, εκτός από τα έργα επέκτασης σε ήδη υπάρχουσες πόλεις, συμπεριλαμβανομένης της «6 Οκτωβρίου», «10^{ης} Ραμαζανιού», Al Sadat και του Νέου Καΐρου. Οι σχεδιασμοί του Υπουργείου αφορούν την κατασκευή εντελώς νέων πόλεων που θα περιλαμβάνουν έργα αστικής ανάπτυξης, κέντρα διαμετακομιστικού εμπορίου, οικολογικά βιομηχανικά πάρκα, ναυπηγοεπισκευατικές εγκαταστάσεις, εμπορικά κέντρα, βιομηχανικά πάρκα, εκθεσιακά και συνεδριακά κέντρα. Η αιγυπτιακή κυβέρνηση έχει καταθέσει στον ετήσιο προϋπολογισμό 2012/13 \$ 850 εκατ. για νέα έργα υποδομής για τις νέες πόλεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Αρχής Νέων Αστικών Κοινοτήτων (New Urban Communities Authority).

Σχήματα συνεργασίας Κυβέρνησης με τις εταιρίες του ιδιωτικού τομέα, υπό διαφορετικά καθεστώτα, όπως Σύμπραξη Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) ή «Build Operate Transfer» (BOT), γίνονται όλο και πιο δημοφιλή στο πλαίσιο της τάσης μείωσης των κρατικών δαπανών για την ανάπτυξη των υποδομών της χώρας.

Σε φάση ολοκλήρωσης είναι η μελέτη για το μεγάλοπνοο και φιλόδοξο αναπτυξιακό έργο «Διάδρομος Διώρυγας Σουέζ», το οποίο αναμένεται να αυξήσει τα ετήσια κρατικά έσοδα κατά \$ 100 δισ. Ο στόχος είναι η μετατροπή της περιοχής της Διώρυγας του Σουέζ σε «παγκόσμια κλάση» οικονομική ζώνη. Άλλα έργα περιλαμβάνουν:

- Μονάδα Επεξεργασίας Λυμάτων «6^{ης} Οκτωβρίου» : σχεδιασμός, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία και συντήρηση νέας μονάδας δυναμικότητας 150.000 m³/ημερησίως κόστους \$ 15-29 εκ., (έργο ΣΔΙΤ του Υπουργείου Οικονομικών).
- Αναβάθμιση Μονάδας Επεξεργασίας Λυμάτων Abu Rawash (Γκίζα) κόστους \$ 990 εκ.(έργο ΣΔΙΤ του Υπουργείου Οικονομικών).
- East Port Said Port : καλύπτει ανάπτυξη Βιομηχανικής Ζώνης και Ελεύθερης Ζώνης, κατασκευή «Millenium City», Γεωργικής περιοχής , σήραγγας κάτω από την Διώρυγα του Σουέζ , οδικών και σιδηροδρομικών δικτύων, σταθμού παραγωγής ενέργειας, υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας , κόστους \$1,5 δισ..
- Ιατρικό Κέντρο Αλεξάνδρειας (ιδιωτική επένδυση): χρηματοδότηση, σχεδιασμός, κατασκευή , εξοπλισμός, συντήρηση, λειτουργία δύο Πανεπιστημιακών Νοσοκομείων τράπεζας αίματος, κόστους \$ 1,45 δισ.

Τον Μάιο 2010 δημοσιεύθηκε ο νόμος 67/2010 που ρυθμίζει τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (PPP). Συγκεκριμένα ρυθμίζει συμβόλαια ή έργα μεταξύ διοικητικών Αρχών και εταιρειών βάσει του οποίου αναλαμβάνει η εταιρεία να εκτελέσει έργα υποδομών και έργα κοινής ωφελείας καθώς και να παρέχει υπηρεσίες. Πλέον οι συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα δεν υπόκεινται στην νομοθεσία που διέπει μειοδοτικούς διαγωνισμούς, παραχωρήσεις σε τομείς κοινής ωφελείας και επενδύσεις. Αρμόδια Αρχή για τις εν λόγω συμπράξεις είναι το Υπουργείο Οικονομίας

Κυριότερες αιγυπτιακές εταιρείες είναι οι: Orascom Construction Industries, Arab Contractors (κρατική), Six of October Development and Investment, Talaat Mustafa Group.

5. Δομικά Υλικά

5.1. Βιομηχανία τσιμέντου

Η ανάπτυξη του κλάδου της τσιμεντοβιομηχανίας συνδέεται άμεσα με την αντίστοιχη εκείνου των κατασκευών. Έντονη είναι η παρουσία ξένων επενδυτών όπως η Italcementi (μέσω της Suez Cement), η Lafarge, ο TITAN A.E. (Alexandria Portland Cement / Beni Suef Cement) και η Cemex (Assiut Cement). Συνολικά, οι εταιρείες ξένων συμφερόντων (9 επί συνόλου 17) αντιπροσωπεύουν άνω του 80% της εγχώριας παραγωγής. Το 2010 εξήχθη τσιμέντο αξίας \$ 214,2 εκ, έναντι \$ 517,2 εκ. το 2009 (λόγω απαγόρευσης εξαγωγής).

Το υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας προτίθεται να παραχωρήσει 12 νέες άδειες λειτουργίας εργοστασίων τσιμέντου, προκειμένου να ικανοποιηθεί η αυξημένη εγχώρια ζήτηση. Εκτιμάται ότι, με τη λειτουργία των νέων μονάδων, η παραγωγική δυναμικότητα θα αυξηθεί σε 77 εκ. τόνους το 2020, από 48,5 εκ. τόνους το 2010

Δείκτες βιομηχανίας τσιμέντου			
	2008	2009	2010
κατανάλωση (σε εκ. τόνους)	18,43	47,79	49,96
ετήσια αύξηση	11,5%	24,4%	4,5%

παραγωγή (σε εκ. τόνους)	39,85	46,98	48,5
ετήσια αύξηση	3,6%	17,9%	3,2%
εξαγωγές	1,34	0,28	0,1
εισαγωγές	μ/δ	1,1	1,6
% εισαγωγών/παραγωγή		2,3%	3,1%

Πηγή : Oxford Report : Egypt 2011

5.2. Μεταλλουργία

Η χαλυβουργία τροφοδοτεί τους κλάδους των κατασκευών, της αυτοκινητοβιομηχανίας και των καταναλωτικών ειδών με προϊόντα επιμήκη και πλατέα. Κυρίαρχη θέση (άνω του 65% επί των πωλήσεων) κατέχει στον κλάδο η Al Ezz Steel Rebars Company. Τα 3/4 της παραγωγής της διατίθενται στην εγχώρια αγορά, ενώ το υπόλοιπο εξάγεται. Πλατέα προϊόντα παράγουν επίσης η Alexandria National Iron & Steel Company και η κρατική Egyptian Iron & Steel Company, ενώ δεύτερη σε μερίδιο πωλήσεων στα επιμήκη είναι Beshay-Egyptian American Rolled Steel. Οι πρώτες ύλες (scrap, billet) εισάγονται.

Κυβερνητική πολιτική αποβλέπει στην αύξηση της παραγωγής προϊόντων χάλυβα ώστε να μειωθεί η εξάρτηση της τοπικής βιομηχανίας από τις εισαγωγές κυρίως από την Τουρκία η οποία κατηγορείται για πρακτικές dumping.

Οι εταιρείες Ezz Steel Rebars, Suez Steel, Egyptian Sponge Iron and Steel Company και Tibah for Iron and Steel έχουν αποκτήσει άδειες για κατασκευή νέων εργοστασίων. Το συνολικό κόστος των τεσσάρων επενδύσεων υπολογίζεται σε \$ 2,7 δις. Με τη λειτουργία των νέων εργοστασίων εκτιμάται ότι η συνολική παραγωγή θα αυξηθεί κατά 50% έως το 2013. Η Arcelor Mittal απέκτησε, επίσης, άδεια κατασκευής εργοστασίου παραγωγής μεταλλικού σιδήρου σε στερεά κατάσταση (DRI / direct reduced iron) και χαλύβδινων ράβδων (ετήσιας παραγωγικής δυναμικότητας 3 εκ. τόνων). Άδειες για την κατασκευή εργοστασίων παραγωγής σιδήρου συμπίεσμνης μορφής απέκτησαν, τέλος, η Al-Kharafi (Κουβέιτ) και η Al-Tuwairqi Group (Σ. Αραβία.)

6. Μεταφορές

6.1 Γενικά – οδικές μεταφορές

Η χώρα διαθέτει σχεδόν 100.000 χλμ οδικό δίκτυο, 6.700 σιδηροδρομικό, 15 εμπορικούς θαλάσσιους λιμένες καθώς και 6 λιμένες ξηρού φορτίου και λιμενικές εγκαταστάσεις στον Νείλο. Ωστόσο, οι κρατικές δαπάνες για υποδομές μεταφορών σημειώνουν σημαντική μείωση από 7% σε 2% ως ποσοστό του ΑΕΠ μεταξύ 1987 και 2007. Ως αποτέλεσμα, το κύριο πρόβλημα παραμένει η παλαιότητα των υποδομών και η ελλιπής συντήρησή τους.

Το οδικό δίκτυο περιλαμβάνει 91.000 χλμ, 70% των οποίων κατατάσσονται ως κύριοι οδοί. Στην πλειονότητά τους, ωστόσο, βρίσκονται σε άσχημη κατάσταση λόγω εκτενούς χρήσης τους από φορτηγά αυτοκίνητα μεταφορών, δεδομένου ότι 95% των μεταφορών διεξάγονται οδικώς. Οι οδικοί άξονες, παρά τη διαφαινόμενη διαφοροποίηση του τομέα

μεταφορών στο μέλλον, παραμένουν ως τομέας προτεραιότητας επενδύσεων, ενώ ιδιαίτερης αντιμετώπισης χρήζουν τα θέματα οδικής ασφάλειας.

Το 2009 το Υπουργείο Επενδύσεων ανακοίνωσε 52 μεγάλα έργα υποδομών κόστους \$ 23,8 δισ όπως κατασκευή λιμένων, τον βόρειο οδικό άξονα Πορτ Σάιντ – Μάρσα Ματρούχ (μήκος 562 χλμ., κόστος \$ 273,4 εκ.) και τραμ από το κέντρο του Καΐρου στην Ηλιούπολη. Τον Οκτώβριο 2010 προεπιλέχθηκαν 5 όμιλοι για την κατασκευή του οδικού άξονα Rod Ala Farag, 34 χλμ που θα συνδέει τον περιφερειακό του Καΐρου με τον αυτοκινητόδρομο Καΐρου-Αλεξάνδρειας. Τον Νοέμβριο 2010 ανακοινώθηκε στον τύπο η διάθεση άλλων \$ 20 δισ σε έργα υποδομής. Παρά τις αλλαγές που αναμένονται λόγω αλλαγής του πολιτικού τοπίου, παραμένει ο κυβερνητικός προσανατολισμός για διάθεση σημαντικών κονδυλίων σε αναπτυξιακά έργα ως αντιστάθμισμα της πτώσης των ξένων επενδύσεων.

Ο νόμος 67/2009 ρυθμίζει την συνεργασίας δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (PPP). Με τον νέον νόμο δεν απαιτούνται πλέον ειδικοί νόμοι σε «ευαίσθητους» τομείς όπως της διαχείρισης υδάτων και υδρογονανθράκων. Ωστόσο λόγω των ταραχών Ιαν-Φεβ 2011, έχει δοθεί παράταση στις προθεσμίες υποβολής προσφορών για εκτέλεση έργων. Επίσης η εκτέλεση σειράς έργων έχει ανασταλεί: όπως 231 χλμ αυτοκινητόδρομου Καΐρου – Αλεξάνδρειας κόστους \$ 95,11 εκ, αυτοκινητόδρομος Shobra-Banha προϋπολογισμού \$ 22, 47 εκ. , περιφερειακός του 10th Ramadan City κα

Επενδυτικές ευκαιρίες

Έργο	Περιγραφή	Εκτιμώμενο κόστος (εκ. \$)	Σύμβαση
Περιφερειακή οδός- 2 ^η φάση	Badr City/ Belbeis, 125 χλμ.	603	PPP/BOT
Παραλιακή οδός Πόρτ Σάιντ – Μάρσα Ματρούχ	Σύνδεση ανατολικής-δυτικής Αιγύπτου – 565χλμ.	314	PPP/BOT
Εθνική οδός Καΐρο/Σουέζ	Σύνδεση Καΐρου με Χερσόνησο Σινά -120 χλμ.	225	PPP/BOT
Οδός Σούμπρα / Μπένχα	Σύνδεση Καΐρου με «καρδιά» Δέλτα του Νείλου - 39 χλμ.	235	PPP/BOT
Οδός Kafr El Zayat /Hosh Issa/Αλεξάνδρεια	110χλμ.	200	PPP/BOT

Πηγή: General Authority for Investment - GAFI

6.2. Σιδηροδρομικές μεταφορές

Η Αίγυπτος διαθέτει το δεύτερο αρχαιότερο σιδηροδρομικό δίκτυο στον κόσμο μετά την Μ. Βρετανία και εντοπίζεται κυρίως κατά μήκος του Νείλου και του Δέλτα του ποταμού. Αν και επαρκές ως προς το μήκος του (6.700 χλμ), ως αποτέλεσμα μακροχρόνιας παραμέλησης και απουσίας επενδύσεων το σιδηροδρομικό σύστημα της Αιγύπτου παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις. Μόνο το 10% του δικτύου ηλεκτροδοτείται. Η κρατική εταιρεία σιδηροδρόμων είναι ζημιογόνα με περιορισμένες δυνατότητες ανανέωσης των σταθμών, αμαξοστοιχιών και του δικτύου. Ο σιδηρόδρομος εξυπηρετεί

περίπου 500 εκ. επιβατών ετησίως (1,4 εκ. ημερησίως) και μέσω αυτού διακινούνται περί τους 6 εκ. τόν. αγαθών ετησίως.

Προτεραιότητες του κυβερνητικού σχεδιασμού για την αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου αποτελούν η ανάπτυξη, συντήρηση και αναβάθμιση αμαξοστοιχιών, σταθμών, συστημάτων σηματοδότησης, σιδηροτροχιών, γεφυρών, τούνελ κ.λπ.

Το Πρόγραμμα Αναμόρφωσης των Εθνικών Σιδηροδρόμων ξεκίνησε το 2009. Μέρος του χρηματοδοτείται από την Παγκόσμια Τράπεζα με 270 εκ. για εκσυγχρονισμό σηματοδότησης της γραμμής Ελ Ράμι - Αλεξάνδρεια και την ανανέωση σιδηροτροχιών Καΐρο-Ασουάν, και Μπένχα – Πορτ Σαιντ . Στα τέλη του 2010 η Παγκόσμια Τράπεζα χορήγησε δάνειο \$ 330 εκ. για αναβάθμιση σηματοδότησης της γραμμής Μπένι Σουέφ – Ασουούτ. Υπολογίζεται ότι θα χρειασθούν δημόσιες επενδύσεις ύψους τουλάχιστον 10 δισ. λιρών, εντός των πέντε προσεχών ετών, για τη βελτίωση των υποδομών, σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα.

Επίσης η Κυβέρνηση προτίθεται να επεκτείνει το δίκτυο περί τα τέλη 2010 ανακοίνωσε ότι προς τούτο θα επενδύσει \$ 1,74 δισ.: τραίνα υψηλών ταχυτήτων στην γραμμή Κάιρο – Αλεξάνδρεια, κατασκευή νέας γραμμής 77 χλμ που θα συνδέει το Κάιρο με την 10th Ramadan City , μεταφορά της παραλιακής γραμμής της Μάρσα Ματρουχ. Έτερος στόχος είναι η αύξηση μεταφοράς φορτίων σιδηροδρομικώς καθώς το 95% διακίνησης τους διενεργείται οδικώς. Εκτιμάται ότι η μεταφορά εμπορευμάτων σιδηροδρομικώς είναι 40% φθηνότερη από ότι οδικώς,

Το κατασκευαστικό μέρος του έργου για την τρίτη γραμμή του μετρό Καΐρου έχει αναλάβει η γερμανική Vossloh, τις υπηρεσίες σηματοδοσίας κοινοπραξία των Alstom, Alcatel και Lucent και συμβουλευτικές υπηρεσίες η γαλλική Systra. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2013, το δε κόστος κατασκευής υπολογίζεται σε \$ 6,5 δισ.

Την υλοποίηση της δεύτερης φάσης του έργου (τεχνικές και ηλεκτρομηχανικές εργασίες) ανέλαβε, το 2009, σύμπραξη των αιγυπτιακών Orascom Construction Industries και Arab Contractors και των γαλλικών Vinci, Bouyues, Colas Rail Alstom και Thales Group (έναντι \$ 140 εκ.), ενώ την κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής ανέλαβε η Orascom Construction Industries σε συνεργασία με την, επίσης γαλλική, Eurovia Travaux Ferroviares (\$ 24 εκ.). Σημειώνεται ότι η Γαλλία χρηματοδοτεί τα έργα της δεύτερης φάσης με \$ 280 εκ. Η ολοκλήρωση της νέας γραμμής θα αυξήσει την δυνατότητα εξυπηρέτησης από 2,5 εκ. σε 4,5 εκ. επιβάτες, ημερησίως.

Σιδηροδρομικός τομέας

Αναμενόμενα έργα	Προϋπολογισμός (εκ. \$)
Αυτοματοποιημένο σύστημα ελέγχου ETCS-1, Γραμμή Alexandria/Assiut	168
Σύστημα σηματοδότησης, Γραμμή Τάντα/Δαμιέτη	135
Επισκευή/συντήρηση 300 χλμ σιδηροτροχιών, Γραμμή Κάιρο / High Deem	100
Συνολικό κόστος	403

Πηγή: General Authority for Investment - GAFI

Μετρό – σήραγγες

Αναμενόμενα έργα	Προϋπολογισμός (εκ. \$)
Ανάπτυξη Γραμμών 1 και 2	392
Υλοποίηση 3 ^{ης} φάσης Γραμμής 3	1140
Υλοποίηση 4 ^{ης} φάσης Γραμμής 3	1710
Υλοποίηση 1 ^{ης} φάσης Γραμμής 4	1430
Κατασκευή υπόγειας σήραγγας υπό Διώρυγα Σουέζ / νότια του Πορτ Σαΐντ	428
Συνολικό κόστος	5.100

Πηγή: General Authority for Investment - GAFI

Επενδυτικές ευκαιρίες

Έργο	Περιγραφή	Εκτιμώμενο κόστος (εκ. \$)	Σύμβαση
Σύνδεση υψηλής ταχύτητας	Αλεξάνδρεια/Κάιρο (210 χλμ)	4.3 δισ.	PPP/BOT
	Κάιρο/Λούξορ (700 χλμ)	8.6 δισ.	
	Λούξορ/Χουργκάντα(300 χλμ)	5.7 δισ.	
Safaga/Quena/AboTartoor	Εμπορευματική σύνδεση	121	PPP/BOT
Σιδηρόδρομος Ain Shams/10th of Ramadan	Επιβατική και εμπορευματική σύνδεση	1.3 δισ.	PPP/BOT
Σιδηροδρομικός σταθμός Sidi-Gaber (Αλεξάνδρεια)	Παρακείμενο στο σταθμό εμπορικό κέντρο και χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων	30, Capex	Σύμβαση διαχείρισης
Σιδηροδρομικός σταθμός Ramsis (Κάιρο)	Παρακείμενο στο σταθμό εμπορικό κέντρο και χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων	30, Capex	Σύμβαση διαχείρισης
Τουριστικός σταθμός Αλεξάνδρειας	Εμπορικό κέντρο στο λιμένα Αλεξάνδρειας	30, Capex	Σύμβαση διαχείρισης
Αμαξοστοιχία Μανσούρα/Δαμιέτη	Επιβατική και εμπορευματική σύνδεση	117	PPP/MMO
Super Tram	6th of October City / Γραμμή 4, 30 χλμ	264	PPP/BOT
Super Tram	Nasr City/New Cairo, 44 χλμ.	392	PPP/BOT
Σύνδεση Abbasia/Tibeen	Επιβατική και εμπορευματική σύνδεση	214	PPP/BOT
Πολυλειτουργικός σταθμός	Ευρεία εμπορική περιοχή New Cairo, Qaliub, Almoneeb, και Rod El Farag	357	PPP/BOT

Πηγή: General Authority for Investment - GAFI

6.3. Αεροπορικές μεταφορές

Σύμφωνα με το πρόγραμμα του Υπουργείου Πολιτικής Αεροπορίας έως το 2012 θα έχει δαπανηθεί ποσό \$ 2,8 δισ για εκσυγχρονισμό και επέκταση αεροδρομίων σε τουριστικές κυρίως περιοχές (2/3 των αφίξεων τουριστών είναι από αέρος). Τα γεγονότα των αρχών του 2011 είχαν μεγάλη επίπτωση στην κίνηση. Τα έσοδα της Egypt Air τον Μάρτιο είχαν μείωση 80% . Η επιβατική κίνηση σταδιακά ανέκαμψε χωρίς ωστόσο να επανέλθει στα «προ-επανάστασης» επίπεδα Κυβερνητικός στόχος είναι η ανάδειξη του αερολιμένος Καΐρου σε πύλη της Αφρικής αν και μόνο 5% της κίνησης αφορά «transit» επιβάτες. Το 2010 από το αεροδρόμιο του Καΐρου διακινήθηκαν 16, 1 εκ. επιβάτες (14,4 εκ. το 2008).

Το 2009 τέθηκε σε λειτουργία ο τρίτος επιβατικός σταθμός του αεροδρομίου του Καΐρου (terminal 3) και αύξησε την δυνατότητα εξυπηρέτησης του αεροδρομίου σε 22 εκ επιβάτες ετησίως. Το 2010 η Παγκόσμια Τράπεζα ενέκρινε δάνειο \$ 387 εκ. για εκσυγχρονισμό του 2^{ου} τερματικού σταθμού, ο οποίος θα αυξήσει την ετήσια δυναμικότητα σε 25 εκ. επιβάτες ετησίως. Το Διεθνές Αεροδρόμιο Καΐρου είναι ήδη το δεύτερο μεγαλύτερο της Αφρικής, μετά του Γιοχάνεσμπουργκ.

Οι δραστηριότητες cargo της Αιγύπτου εντοπίζονται στο Διεθνές Αεροδρόμιο του Καΐρου, με 5 cargo terminals, κυρίως για εξαγωγές προϊόντων κλωστοϋφαντουργίας και αγροτικών προϊόντων. Τα τελευταία έτη σημειώνεται σταθερή αύξηση του διακινούμενου όγκου cargo. Ο όγκος μεταφορών cargo αναμένεται να ξεπεράσει τους 800.000 τόν. το 2025. που σημαίνει ότι η σημερινή δυναμικότητα διαχείρισης 400.000 τόν θα πρέπει να διπλασιαστεί έως τότε. Ως εκ τούτου, ο τομέας προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες και ο ρυθμός αύξησης μεταφορών cargo υπολογίζεται μεσοπρόθεσμα σε 3,5% από το 2012 έως το 2016.

6.4 Θαλάσσιες μεταφορές

Η χώρα διαθέτει 15 εμπορικούς λιμένες (6 στην Μεσόγειο και 9 στην Ερυθρά Θάλασσα) τους οποίους διαχειρίζονται οι Λιμενικές Αρχές Αλεξάνδρειας, Πόρτ Σάιντ, Δαμιέττης και Ερυθράς Θαλάσσης, καθώς και 51 εξειδικευμένους λιμένες (6 τουρισμού, 15 πετρελαίου, 9 μεταλλευμάτων και 21 αλιευμάτων). Οι 15 λιμένες καλύπτουν περίπου 90% του εξωτερικού εμπορίου, ενώ η Αλεξάνδρεια καλύπτει άνω του 60%. Ο λιμένας της Δαμιέττης είναι το κύριο σημείο διαχείρισης κοντέινερ. Το Πορτ Σάιντ είναι ο περιφερειακός κόμβος διαμετακόμισης κοντέινερ, ενώ ο λιμένας του Σουέζ δραστηριοποιείται τόσο στη διαχείριση φορτίων όσο και σε transit δραστηριότητες της διώρυγας.

Η Αίγυπτος, προκειμένου να ανταποκριθεί στις αυξημένες εμπορικές ροές με προορισμό την ίδια όσο και τις διερχόμενες μέσω της διώρυγας του Suez, έχει θέσει σε εφαρμογή πρόγραμμα ανάπτυξης των λιμένων, δεδομένων των προβλέψεων για αύξηση κατά 4,8% του όγκου εισαγωγών/εξαγωγών κατά την επόμενη εικοσαετία.

Η χωρητικότητα των θαλάσσιων λιμένων έχει αυξηθεί από 58,3 εκ. τόνους το 2003 σε 133,9 εκ. τόνους το 2009 (μέση ετήσια αύξηση 15%). Η κίνηση εμπορευματοκιβωτίων αυξήθηκε κατά 16% το 2010 (6,3% είναι διερχόμενα) .

Στο λιμάνι του Πορτ Σάιντ (East Port Said) που διακινεί 40% των διερχόμενων εμπορευματοκιβωτίων (transit) πρόκειται να κατασκευαστούν 2 νέοι τερματικοί σταθμοί, με σκοπό τη μετατροπή του σε βασικό κόμβο της Μεσογείου. Το ευρύτερο πρόγραμμα αναμόρφωσης προβλέπει την δημιουργία βιομηχανικής ζώνης, νέων τερματικών σταθμών υγρού και στερεού φορτίου, χώρων αποθήκευσης, κέντρου επιμελητείας μεταφορών (εκτιμώμενο κόστος \$ 1,11 δισ.).

Η Dubai Ports World (DP World) έχει σύμβαση διαχείρισης και λειτουργίας του λιμένα της Sokhna (ΒΔ Suez) τύπου BOT 25-ετούς διάρκειας. Ο λιμένας της Sokhna πρόκειται να αποτελέσει τον πρώτο της κατηγορίας “deep sea” στην Αίγυπτο (με δυνατότητα υποδοχής σκαφών τύπου Panamax).

Η Hutchison Port Holdings (Χονγκ Κονγκ) σε συνεργασία με κοινοπραξία επενδυτών από την Σ. Αραβία έχει 25ετούς διάρκειας σύμβαση BOOT με την Alexandria Port Authority.

Η Damietta International Port Company (DIPCO / κοινοπραξία υπό τον έλεγχο της κουβειτιανής KGL Transport Company) έχει υπογράψει, με την Ahli United Bank και την Arab Banking Corporation (Μπαχρέιν), συμφωνία χρηματοδότησης του έργου κατασκευής νέου τερματικού σταθμού εμπορευμάτων ύψους \$ 480 εκ.

Αναμενόμενα έργα	Προϋπολογισμός (εκ. \$)
Διάνοξη θαλάσσιας οδού ανατολικού λιμένα Πορτ Σαϊντ, 5χλμ	330
Σύστημα ελκυστήρων 3 ρυμουλκών (50 τον.)	40
Ανάπτυξη δυτικού λιμένα Πόρτ Σαϊντ	60
Συνολικό κόστος	430

Πηγή: General Authority for Investment - GAFI

Επενδυτικές ευκαιρίες

Έργο	Περιγραφή	Εκτιμώμενο κόστος (εκ. \$)	Σύμβαση
Ανατολικός λιμένας Πορτ Σαϊντ (σύμβαση παραχώρησης)	Χώρος logistics	168	BOT
	Σταθμός εμπορευματοκιβωτίων	700	
	Σταθμός γενικού φορτίου	257	
Λιμένας Sokhna (σύμβαση παραχώρησης)	Χώρος logistics	57	BOT
Λιμένας Δαμμέτης (σύμβαση παραχώρησης)	Πολυλειτουργικό Terminal	100	BOT
Λιμένας Dekheila (σύμβαση παραχώρησης)	Λιμένας ξηρού φορτίου	78	BOT
	Επέκταση λιμένα ξηρού φορτίου	290	

Πηγή: General Authority for Investment - GAFI

6.5. Διώρυγα Σουέζ

	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
σύνολο πλοίων	19.354	17.504	17.799	17.225
πετρελαιοφόρα	3.772	3.438	3.509	3.639
συνολικό καθαρό φορτίο (εκ. τον.)	811	787	928,9	928,5
πετρελαιοφόρα (εκ. τον.)	129	111	115,1	140,8
έσοδα (\$ εκ.)	4.721	4.517	5.053	5.209

Η Διώρυγα του Σουέζ αντιστοιχεί περίπου στο 10% του παγκόσμιου θαλάσσιου εμπορίου και αποτελεί την 3^η μεγαλύτερη πηγή εισοδήματος της Αιγύπτου μετά τον τουρισμό και τα μεταναστευτικά εμβάσματα, συμβάλλοντας με περισσότερα από \$5 δις. ετησίως στον προϋπολογισμό.

Η κυβέρνηση προγραμματίζει επενδύσεις άνω των \$ 5 δις., έως το 2015, σε έργα αναβάθμισης της διώρυγας (διεύρυνση και εκβάθυνσης) επιτρέποντας την διέλευση δεξαμενόπλοιων χωρητικότητας 350 χιλ. τόνων (οι υφιστάμενες υποδομές επιτρέπουν ανώτατο φορτίο έως 200 χιλ. τόνους).

Ο κύριος εμπορευματικός σταθμός της διώρυγας είναι ο Suez Canal Container Terminal, κοινοπραξία της δανέζικης APM Terminals (55%), της κινεζικής COSCO Pacific (20%), της κρατικής Suez Canal Authority (10%), της National Bank of Egypt (5%) και αιγυπτίων ιδιωτών (10%).

6.6 Ποτάμιες μεταφορές

Ποσοστό μόνον 1% (1,3 εκ. τόν) των εμπορευματικών μεταφορών της χώρας διεξάγεται μέσω του δικτύου των 1.500 χλμ του Νείλου. Πρόκειται για πολύ μικρό ποσοστό εάν συγκριθεί με άλλες χώρες που διαθέτουν υδάτινους δρόμους στο εσωτερικό τους όπως η Ολλανδία όπου το 47% της διακίνησης εμπορευμάτων γίνεται μέσω αυτών, ή η Γερμανία με αντίστοιχο ποσοστό 15,5%. Μεταξύ 2003 και 2008 καταγράφηκε αύξηση της εμπορευματικής κίνησης στον Νείλο κατά 11% (από 1,28 εκ. σε 2,16 εκ. τόνους). Αν και το συγκριτικό κόστος μεταφοράς εμπορευμάτων φορτηγίδων και φορτηγών αυτοκινήτων είναι παρόμοιο, το κόστος του δεύτερου διατηρείται χαμηλό λόγω των επιδοτήσεων των καυσίμων και της συχνής υπερφόρτωσής των.

Η ζήτηση ποτάμιων μεταφορών προβλέπεται να αυξάνει σταθερά με ρυθμό 4,6% ετησίως έως το 2026. Τέσσερις ποτάμιοι λιμένες έχουν επιλεγεί να αναπτυχθούν περαιτέρω για την ικανοποίηση της μελλοντικής ζήτησης υπηρεσιών επιβατών και cargo, ενώ θα απαιτηθούν επιπλέον νέοι χώροι αποθήκευσης και παροχής υπηρεσιών.

Η αιγυπτιακή Κυβέρνηση έχει θέσει ως στόχο την αύξηση του μεριδίου των ποτάμιων μεταφορών σε 20% του συνόλου. Στο πλαίσιο αυτού του στόχου άρχισε η λειτουργία το 2010 του λιμένος Tanash βόρεια του Καΐρου η δε Nile Logistics υπέγραψε πενταετές συμβόλαιο με την κρατική εταιρεία εισαγωγής και διανομής σιτηρών General Company for Silos and Storage για την χρήση του εν λόγω λιμένος. Η μεταφορά σιτηρών μέσω Νείλου είναι κατά 20% φθηνότερη από την οδική. Η Nile Logistics έχει υπογράψει επίσης συμβόλαια για μεταφορά άνθρακα και χημικών.

Έχουν προκηρυχθεί διαγωνισμοί για κατασκευή ποτάμιων λιμένων στην Αλεξάνδρεια και στην Κένα (Qena) της Άνω Αιγύπτου ενώ αναμένεται η προκήρυξη για άλλους τέσσερις.. Τέλος, η Αρχή Ποτάμιων Μεταφορών ανακοίνωσε ότι θα πραγματοποιήσει από κοινού με την Agence Française de Développement μελέτη για την βιωσιμότητα της αύξησης εμπορευματικών και επιβατικών μεταφορών στον Νείλο

Επενδυτικές ευκαιρίες

Έργο	Περιγραφή	Εκτιμώμενο κόστος (εκ. \$)	Σύμβαση
Λιμένας Quena (σύμβαση παραχώρησης)	Μήκος:250 μ, Βάθος: 250 μ. Δυναμικό αποθήκευσης: 255,000 τόν. Εύρος διακίνησης : 6,6 million τόν.	28.5	BOT
Λιμένας Sohag (σύμβαση παραχώρησης)	Μήκος:350 μ, Βάθος: 70 μ. Δυναμικό αποθήκευσης: 197,200 τόν. Εύρος διακίνησης: 5,1 million τόν.	21	BOT
Λιμένας Assiut (σύμβαση παραχώρησης)	Μήκος:540 μ, Βάθος: 265 μ. Δυναμικό αποθήκευσης: 578,000 τόν. Εύρος διακίνησης: 15million τόν.	64.4	BOT

Λιμένας Meit Ghamr (σύμβαση παραχώρησης)	Μήκος: 625 μ, Βάθος : 115 μ. Δυναμικό αποθήκευσης: 248,000 τόν. Εύρος διακίνησης: 6,5 million τόν.	28.5	BOT
--	--	------	-----

Πηγή: General Authority for Investment - GAFI

7. Διαχείριση Υδάτων

Παρά την παρουσία του ποταμού Νείλου που εκτείνεται σε όλο το μήκος της Αιγύπτου, η Αίγυπτος έχει υποφέρει από προβλήματα λειψυδρίας κατά τα τελευταία χρόνια. Η κυβέρνηση της Αιγύπτου έχει ξεκινήσει μια σειρά από εκστρατείες ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης των πολιτών σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για την ανάπτυξη δικτύων ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική και υπεύθυνη διανομή και χρήση των υδάτινων πόρων. Επί του παρόντος υπάρχει αδήριτη ανάγκη επέκτασης των δικτύων διαχείρισης των λυμάτων σε σημαντικό αριθμό αγροτικών περιοχών σε ολόκληρη την Αίγυπτο

Το 2004, η κυβέρνηση της Αιγύπτου ίδρυσε την κρατική Εταιρεία Χαρτοφυλακίου (holding company) Πόσιμου Νερού και Αποχέτευσης, στην οποία υπήχθησαν διάφορες επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα από όλη την επικράτεια. Σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα βάσει του οποίου συστάθηκε η εν λόγω Εταιρεία, αποστολή της είναι ο καθαρισμός, αφαλάτωση, διανομή και πώληση πόσιμου νερού καθώς και η συλλογή, η επεξεργασία και η ασφαλής διάθεση των λυμάτων. Επίσης είναι υπεύθυνη για τον σχεδιασμό επέκτασης του πόσιμου νερού σε υποβαθμισμένες χωριά, την συντήρηση, την αντικατάσταση και ανακαίνιση των συστημάτων συλλογής πόσιμου νερού και λυμάτων.

Το 2012, σε μια προσπάθεια αναδιάρθρωσης του τομέα του πόσιμου νερού και λυμάτων, Κυβέρνηση προέβη σε σύσταση νέου Υπουργείου Πόσιμου Νερού και Υγιεινής, εκτός από την ήδη υπάρχουσα ανωτέρω Εταιρεία Holding.

Η αιγυπτιακή Κυβέρνηση εφαρμόζει μια μέθοδο συγκέντρωσης κεφαλαίων για νέα δίκτυα αποχέτευσης και σταθμούς πόσιμου νερού ενώ κεντρικός της στόχος είναι η επέκταση των σχετικών υπηρεσιών στην Άνω Αίγυπτο και αγροτικές περιοχές σε μειονεκτούντα μεγάλα τμήματα του πληθυσμού. Έχει πολλαπλά έργα που σχεδιάζονται με «μοντέλο» την σύμπραξη του Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), (μονάδα νερού Abu Rawash και μονάδα «6th of October»).

Το Εμπορικό Τμήμα του Στρατού δραστηριοποιείται στον τομέα των υδάτων, και κατασκευάζει μερικά από τα εργοστάσια της Εταιρίας Holding. Ο στρατός έχει επίσης ενεργό ρόλο στην αφαλάτωση και στην κατασκευή εγκαταστάσεων αντίστροφης όσμωσης σε περιοχές κοντά στην Μεσόγειο και την Ερυθρά Θάλασσα.

Η Παγκόσμια Τράπεζα συνεχίζει να χρηματοδοτεί μεγάλα έργα που παρέχουν πόσιμο νερό σε περιοχές που ακόμη δεν έχουν συνδεθεί με τα υφιστάμενα δίκτυα.

Σύμφωνα με την Εταιρεία Χαρτοφυλακίου Πόσιμου Νερού και Αποχέτευσης, υπάρχουν άμεσες ανάγκες στους ακόλουθους τομείς:

- σχεδιασμός και κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας νερού σε μέγεθος ανάλογα με τον πληθυσμό της διοικητικής περιφέρειας (κυβερνείο).
- σχεδιασμός (project design) και κατασκευή μονάδων αφαλάτωσης.

- εξοπλισμός και τεχνολογία επεξεργασίας υγρών αποβλήτων.

Η Κυβέρνηση της χώρας ενδιαφέρεται για απόκτηση τεχνογνωσίας σε τομείς όπως αφαλάτωση, αντίστροφη όσμωση, σχεδιασμό και κατασκευή νέων εγκαταστάσεων επεξεργασίας νερού στις αγροτικές περιοχές.

Είναι εν εξελίξει το «Ολοκληρωμένο Έργο Υποδομών Αποχέτευσης» που χρηματοδοτεί η Παγκόσμια Τράπεζα και το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί στο τέλος του 2013, καλύπτει αρκετές διοικητικές περιφέρειες και ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε \$ 300 εκ.

8. Τηλεπικοινωνίες & Τεχνολογίες πληροφορικής

Η αγορά τηλεπικοινωνιών

χιλ \$	2010	2011	2012	2013(εκτ.)
μέγεθος αγοράς	10.811.064	11.567.838	12.377.586	13.615.344
σύνολο τοπικής παραγωγής	9.574.479	10.244.692	10.961.820	12.058.002
εξαγωγές	1.100.000	1.177.000	1.259.390	1.385.329
εισαγωγές	2.336.585	2.500.145	2.675.155	2.942.670

Πηγή : Υπουργείο Σχεδιασμού

Ο τομέας των τηλεπικοινωνιών είναι από τους πλέον εξελιγμένους στην ευρύτερη περιοχή και οι προβλέψεις (πριν την πολιτική αλλαγή) αναφέρουν 15% ρυθμό αύξησης ετησίως την επόμενη πενταετία.

Δεδομένης της τρέχουσας κατάστασης, ο τομέας αυτός αναμένεται να αυξηθεί με βραδύτερο ρυθμό περίπου 10% για το υπόλοιπο του τρέχοντος έτους. Το σύνολο συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας στις τρεις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας Mobinil, Vodafone Egypt, Etisalat ήταν 66,9 εκ. τον Νοέμβριο του 2010, και 81,7 εκατ. τον Νοέμβριο του 2011, (22% αύξηση). Την ίδια περίοδο οι χρήστες Internet αυξήθηκαν από 22,58 εκατομμύρια σε 26,27 εκατομμύρια (αύξηση 16,35%), οι συνδρομητές ADSL από 1,36 εκατ. σε 1,75 εκατ.. Οι συνδρομητές σταθερής τηλεφωνίας μειώθηκαν από 9,59 εκατ. σε 8,64 εκατ.(μείωση -9,89%)

Ο κρατικός ρόλος σταδιακά υποχωρεί δημιουργώντας συνθήκες που ευνοούν την καινοτομία. Η απελευθέρωση της αγοράς και ο ανταγωνισμός είχαν ως αποτέλεσμα μείωση των τιμών (τηλεφωνίας, χρήσης διαδικτύου), σε επίπεδα από τα χαμηλότερα παγκοσμίως.

Η είσοδος τρίτης εταιρείας κινητής τηλεφωνίας, και η ανάπτυξη υπηρεσιών (διαχείρισης πελατειακών σχέσεων, τηλεφωνικά κέντρα, κέντρα τεχνολογικής και λογισμικής υποστήριξης), οι οποίες βασίζονται στην μεταφορά δραστηριοτήτων αλλοδαπών εταιρειών (που ενσωματώνουν προηγμένη τεχνολογία πληροφορικής) σε χώρες χαμηλού κόστους, όπως η Αίγυπτος προσδίδουν δυναμική στον τομέα, ιδίως ως προς την προσέλκυση ξένων επενδυτών.

Η είσοδος στην αγορά της Etisalat Misr – κοινοπραξία της ETISALAT (H.A.E.), που κατέχει 66%,– έδωσε σημαντική ώθηση στον ανταγωνισμό. Το 4ο τρίμηνο 2010 (σύμφωνα με την CI Capital) η MobiNil (France Telecom 67% - Orascom Telecommunications 33%) κατείχε μερίδιο 44,4% της αγοράς, ακολουθούμενη από τη Vodafone Egypt (Vodafone 54,9% - Telecom Egypt 44,7%), με μερίδιο αγοράς 44,1%

και την Etisalat Misr με μερίδιο αγοράς 11,4%). Και οι τρεις εταιρείες έχουν άδεια παροχής υπηρεσιών 3ης γενιάς (3G). Λόγω του ισχυρού ανταγωνισμού των 3 εταιρειών τα έσοδα τους το 2010 κατέγραψαν πτώση 3,3%.

Το αιγυπτιακό Χρηματιστήριο ανακοίνωσε, ότι η γαλλική France Telecom απέκτησε το 94% της αιγυπτιακής Mobinil, η οποία ιδρύθηκε από τον αιγύπτιο μεγιστάνα Naguib Sawiris. Η γαλλική εταιρεία ήταν ήδη ο μεγαλύτερος μέτοχος της Mobinil.

Η TE Data, θυγατρική παροχής ευρυζωνικών υπηρεσιών κατέχει το 61,5% της αγοράς και σχεδιάζει την επέκτασή της στην ευρύτερη περιοχή.

Το υπουργείο Επικοινωνιών και Τεχνολογιών Πληροφορικής παρεχώρησε τον Σεπτέμβριο 2010, άδεια παροχής τριπτύχου υπηρεσιών (καλωδιακών, τηλεφωνίας, διαδικτύου), κάνοντας χρήση του δικτύου της Telecom Egypt σε όμιλο στον οποίο συμμετέχουν και οι εταιρείες Orascom Telecom και Mobinil. Η κυβέρνηση ευελπιστεί ότι η νέα άδεια συμβάλει στην δημιουργία επενδύσεων \$ 1 δισ. εντός πενταετίας.

Στον τομέα των διεθνών συνδέσεων η Telecom Egypt και η γαλλική Alcatel-Lucent υλοποιούν συμφωνία κατασκευής υποθαλάσσιου καλωδίου (TE North, μήκους 3.100 χλμ.) το οποίο θα συνδέει την Ευρώπη, μέσω Αλεξάνδρειας, με την Ασία. Ήδη, η Alcatel-Lucent έχει τελειώσει το σκέλος της Μεσογείου και η αμερικανική Tyco εκείνο της Ερυθράς Θάλασσας, ενώ η El Sewedy Cables το μέρος που διέρχεται χερσαίως την Αίγυπτο. Οι συνολικές επενδύσεις ανέρχονται σε \$ 340 εκ.).

Συμβόλαιο αναβάθμισης υποδομών μεταφοράς δεδομένων μέσω υποθαλάσσιου καλωδίου από την Ερυθρά Θάλασσα στη Μεσόγειο έχει υπογράψει, τέλος, η Telecom Egypt με την ινδική Middle East-Western Europe (IMEWE).

Η κυβέρνηση δίδει έμφαση στην ανάπτυξη του κλάδου των τεχνολογιών πληροφορικής παρέχοντας κίνητρα για προσέλκυση επενδύσεων. Ενδεικτικά, αναφέρεται το τεχνολογικό πάρκο Smart Village στο οποίο έχουν εγκατασταθεί μεγάλες διεθνείς εταιρείες (Microsoft, Oracle, Alcatel-Lucent, Ericsson, HP).

Στον κλάδο λογισμικού δραστηριοποιούνται περί τις 500 εταιρείες, πλην όμως λίγες εξ αυτών έχουν ικανό μέγεθος για διεθνή συνεργασία. Οι μεγαλύτεροι εξαγωγείς υπηρεσιών και προϊόντων τεχνολογιών πληροφορικής είναι η Microsoft (Innovation Center), η IBM (Technology Development Center) και οι αιγυπτιακές ITWorx και Harf.

Οι συσκευές ηλεκτρονικών υπολογιστών (H/Y) συναρμολογούνται σε ποσοστό 60-70% στην Αίγυπτο, με ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό που εισάγεται από την Κίνα και την Ινδία. Οι μισές από τις 20 κύριες εταιρείες στον κλάδο είναι αιγυπτιακές.

Η Αίγυπτος εκτιμάται ότι μπορεί να συμπεριληφθεί μεταξύ των πέντε χωρών με τις καλύτερες προοπτικές ανάπτυξης στον τομέα της ανάθεσης υπηρεσιών επικοινωνιών και πληροφορικής σε τρίτους, εντός της επόμενης δεκαετίας. Συγκριτικά πλεονεκτήματα αποτελούν το χαμηλό παραγωγικό κόστος, η επάρκεια καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού (τεχνικών) και η κυβερνητική υποστήριξη. Υστέρηση παρουσιάζει στους τομείς προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων, εξεύρεσης στελεχών μεσαίων βαθμίδων, εφαρμογής συμφωνιών και βαθμού εξέλιξης αγοραστών σχετικών υπηρεσιών.

9. Τουρισμός

Ο τουρισμός εκτιμάται ότι συμμετέχει κατά 10% στο συνολικό ΑΕΠ της Αιγύπτου και απασχολεί περί τους 2,8 εκ. εργαζομένους (12% του συνόλου). Η πλειοψηφία των τουριστών προέρχεται από την Ευρώπη (67%) και τις αραβικές χώρες (15%). Κύριες χώρες προέλευσης είναι η Ρωσία, το Ην. Βασίλειο, η Γερμανία και η Ιταλία .

	2008/09	2009/10	2010/11
αριθμός τουριστών (εκ.)	12,3	13,8	11,9
αριθμός διανυκτερεύσεων	123,4	136,4	124,6
έσοδα (\$ δισ)	10,5	11,6	10,6

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα

Προέλευση τουριστών ανά γεωγραφική περιοχή

σε χιλ.	2009/08	2010/09	2010/11	2011/12
Ευρώπη	9120	10439	8791	8101
Μέση Ανατολή	1666	1635	1636	1739
Αφρική	428	462	482	434
Αμερική	476	531	436	283
Ασία	561	652	560	374
Λοιποί	42	39	26	22
συνολο	12293	13758	11931	10953

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα

Τα γεγονότα του Ιαν. – Φεβ. 2011 έπληξαν τον τουρισμό περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον τομέα της αιγυπτιακής οικονομίας. Έκτοτε, η εικόνα σταδιακά βελτιώθηκε σημαντικά χωρίς ωστόσο να ανέλθει στα «προ-εξέγερσης» επίπεδα.

Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία (CAPMAS) το 2012 επισκέφθηκαν την χώρα 11,5 εκ. άτομα , 17,1% περισσότερα από το 2011 (9,9 εκ. επισκέπτες). Το 2010 η Αίγυπτος είχε δεχθεί 14,7 εκ. τουρίστες Ο αριθμός διανυκτερεύσεων το 2012 ανήλθε σε 137,8 εκ. καταγράφοντας αύξηση 20,6% σε σχέση με το 2011 Ο αριθμός των αράβων επισκεπτών την εξεταζόμενη περίοδο ανήλθε σε 2,3 εκ. σημειώνοντας άνοδο 26%.

Στον τουριστικό τομέα το 2010/11 πραγματοποιήθηκαν επενδυτικά έργα από ξένους επενδυτές ύψους \$ 158 εκ (1,7% του συνόλου) έναντι \$ \$246,9 το 2009/10(2,2% του συνόλου)

Σύμφωνα με έκθεση του World Economic Forum, για το 2011, η Αίγυπτος κατατάσσεται στην 75η θέση (έναντι 64^η το 2009), μεταξύ 139 χωρών, βάσει του δείκτη ανταγωνιστικότητας στον τομέα ταξιδιού-τουρισμού. Ειδικότερα στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και Αφρικής η Αίγυπτος καταλαμβάνει την 9η θέση. Συγκριτικά πλεονεκτήματα της Αιγύπτου θεωρούνται η πολιτισμική κληρονομιά, το χαμηλό κόστος, η ισχυρή κρατική στήριξη και η παρουσία σε διεθνείς εκθέσεις. Όσον αφορά τα μειονεκτήματα, τα σημαντικότερα εντοπίζονται στην έλλειψη υποδομών (μεταφορές, επικοινωνίες) και επαρκώς καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού.

Η δεκτικότητα του αιγυπτιακού τουρισμού σε μεταβολές της εξωτερικής ζήτησης είναι αυξημένη, καθώς η χώρα εστράφη τα τελευταία χρόνια στον τουρισμό αναψυχής (πρωτίστως περιοχή Ερυθράς Θάλασσας και χερσονήσου Σινά και δευτερευόντως μεσογειακά παράλια) – αγορά υψηλής τιμολογιακής ελαστικότητας – με παράλληλη μείωση του ποσοστού των τουριστών που επισκέπτονται τη χώρα για ιστορικούς-αρχαιολογικούς λόγους (ποσοστό 20%).

Αν και η πλήρης ανάκαμψη της τουριστικής βιομηχανίας σε «προεπαναστατικά» επίπεδα θα απαιτήσει κάποιο χρόνο, ο τομέας διαθέτει τον δυναμισμό για επάνοδο σε σημαντικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Κατά την διάρκεια της ισλαμικής διακυβέρνησης της χώρας υπήρχαν ανησυχίες, οι οποίες ωστόσο δεν επαληθεύθηκαν, για αλλαγή προσανατολισμού της τουριστικής πολιτικής και τις επιπτώσεις της νέα «ηθικής» στο προσφερόμενο τουριστικό προϊόν. Το νέο πλήγμα που υπέστη ο τουρισμός στην χώρα μετά τα γεγονότα του Ιουλίου – Αυγούστου 2013 δημιουργεί ερωτηματικά όσον αφορά την ανάκαμψη του τομέα, ο οποίος ωστόσο ιστορικά έχει δείξει σημαντικές αντοχές και επανέκαμπε δριμύτερος μετά από κάθε κρίση.

10. Τραπεζικός τομέας

Στην χώρα λειτουργούν 39 τράπεζες με ενεργητικό 1.366,2 δισ αιγυπτιακών λιρών τον Ιούνιο 2012. Οι μεγαλύτερες κρατικές τράπεζες είναι οι Misr Bank, National Bank of Egypt και Banque du Caire (υπολογίζεται ότι ελέγχουν άνω του 40% των στοιχείων του τραπεζικού τομέα της χώρας) και, αντιστοίχως, ιδιωτικές (συνολικά 26) είναι η Commercial International Bank, Nationale Societe Generale, HSBC Egypt και η Credit Agricole Egypt.

Κατά τα τελευταία 20 έτη δεν έχει δοθεί καμία νέα άδεια λειτουργίας αιγυπτιακής ή ξένης τράπεζας και το 2009 η Κεντρική Τράπεζα επιβεβαίωσε ότι δεν θα υπάρξουν νέες άδειες λειτουργίας στο προβλεπτό μέλλον. Από την έναρξη της μεταρρύθμισης του τραπεζικού συστήματος (βλ. παρακάτω) η κυβέρνηση έχει αποσύρει τη συμμετοχή της από πολλές τράπεζες και το 2006 ιδιωτικοποίησε την κρατική Bank of Alexandria. Οι προσπάθειες αναδιάρθρωσης των υπόλοιπων τριών κρατικών τραπεζών δεν έχουν αποδώσει. Το 2009 η Κεντρική Τράπεζα απέρριψε την ιδιωτικοποίησή τους το 2009 λόγω αδυναμίας εξασφάλισης επαρκούς τιμήματος.

Σε εκ. λίρες	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ενεργητικό	937.923	108.3311	109.1993	1.220.665	1.269.690	1.366.160
Υποχρεώσεις	69.936	82.148	78.386	86.778	106.924	133.991
Καταθέσεις	649.953	747.199	809.694	892.492	957.037	1.023.517
Δάνεια	512.227	603.283	762.554	871.886		

Πηγή : Τράπεζα της Αιγύπτου

Ο τραπεζικός τομέας αντιμετώπισε σημαντικές προκλήσεις κατά το 2011, όταν εξαγόρασε μεγάλο μέρος του κρατικού χρέους (εν απουσία ξένων επενδυτών) αφήνοντάς

τις εκτεθειμένες στην υποβάθμιση των οίκων αξιολόγησης. Άλλο σημαντικό στοιχείο του κλάδου αποτελεί ο υψηλός δείκτης ρευστότητας και κεφαλαιοποίησης σε σχέση με τα διεθνή πρότυπα, καθώς 70% της αιγυπτιακής οικονομίας βασίζεται στην εσωτερική κατανάλωση.

Τον Μάιο 2013, εγκρίθηκε ο νόμος Sukuk (ισλαμικών ομολόγων). Οκτώ από τις τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην αγορά της Αιγύπτου πρόκειται να δημιουργήσουν ταμείο επενδύσεων ειδικευμένο σε Sukuk που θα εκδίδονται από την κυβέρνηση. Πρόκειται για τρεις κρατικές αιγυπτιακές τράπεζες (Banque Du Caire, Εθνική Τράπεζα της Αιγύπτου, και Banque Misr) καθώς και τέσσερις ισλαμικές τράπεζες (Faisal, Εθνική Τράπεζα Ανάπτυξης, Albaraka και η United Bank) καθώς και National Société Générale, η οποία πλέον ανήκει στην Qatar National Bank. Οι τράπεζες αυτές θα συμβάλουν σε ποσοστό 70-80% στα κεφάλαια του ταμείου και το υπόλοιπο θα καλυφθεί με δημόσια εγγραφή. Οι εκτιμήσεις δίστανται αναφορικά με την ουσιαστική συμβολή του εν λόγω ισλαμικού επενδυτικού εργαλείου στην ανάπτυξη

Τα μακροοικονομικά στοιχεία που υποστηρίζουν την ανάπτυξη του κλάδου παραμένουν: το μέγεθος του πληθυσμού, ο ρυθμός ανάπτυξης του κλάδου, ο χαμηλός δείκτης δανείων προς καταθέσεις, χαμηλό τραπεζικό χρέος κ.ο.κ. Τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με το συντηρητικό ρυθμιστικό περιβάλλον και τις μεταρρυθμίσεις των πρόσφατων ετών διασφάλισαν τις δυνατότητες του τραπεζικού τομέα να αντιμετωπίσει εσωτερικές και εξωτερικές κρίσεις και σύμφωνα με εκτιμήσεις οι θετικές προοπτικές δεν φαίνονται να κάμπτονται από τις πρόσφατες πολιτικές εξελίξεις.

Δ. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΑΙΓΥΠΤΟΥ

1. Διμερές εμπόριο Ελλάδος-Αιγύπτου

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το 2012, οι ελληνικές εξαγωγές προς την Αίγυπτο εκτός πετρελαιοειδών, σε σχέση με το έτος 2011, κατέγραψαν αύξηση +21,6% και οι εισαγωγές μας μείωση -23,5%. Ο όγκος του διμερούς εμπορίου μειώθηκε κατά -4,9% ενώ το εμπορικό ισοζύγιο, είναι για πρώτη φορά πλεονασματικό. Όσον αφορά την συνολικότερη κατάταξη, το 2012, η Αίγυπτος κατέλαβε την 28^η θέση μεταξύ των σημαντικότερων προορισμών ελληνικών εξαγωγών από την 30^η το 2011.

Η αύξηση των ελληνικών εξαγωγών –εκτός πετρελαιοειδών- παρά την οικονομική κρίση που διέρχεται η Αίγυπτος και την μείωση των εισαγωγών της καθώς και την απαγόρευση εισαγωγής βάμβακος (το σημαντικότερο ελληνικό εξαγωγίμο προϊόν έως το 2011), αποδίδεται στην αύξηση που κατέγραψαν προϊόντα άμεσης ανάγκης (τρόφιμα, πρώτες ύλες για την βιομηχανία, φαρμακευτικά).

Διμερές εμπόριο Ελλάδος-Αιγύπτου (€ εκ.)

Διμερές εμπόριο Ελλάδος - Αιγύπτου						
	2009	2010	2011	2012	% 2012/11	%2012/09
ΕΞΑΓΩΓΕΣ	158.900.681	208.662.382	391.464.548	345.416.433	-11,76%	117,38%
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	250.612.303	291.192.486	653.871.053	444.173.705	-32,07%	77,24%
ΙΣΟΖΥΓΙΟ	-91.711.622	-82.530.104	-262.406.505	-98.757.272		
ΟΓΚΟΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	409.512.984	499.854.868	916.277.558	542.930.977	-40,75%	32,58%

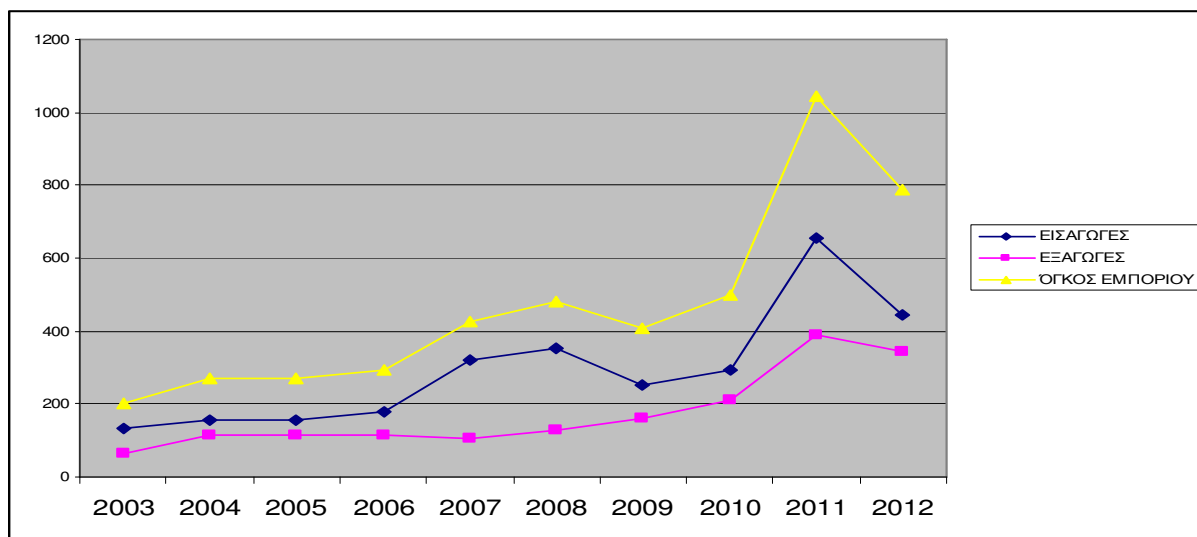
Επεξεργασία στοιχείων EUROSTAT: Γραφείο ΟΕΥ

Διμερές εμπόριο Ελλάδος-Αιγύπτου (€ εκ.)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	134,8	156,5	156,1	177,2	322,6	352,6	250,6	291,2	653,9	444,2
ΕΞΑΓΩΓΕΣ	66,2	115	114,7	116,6	104,7	128,7	158,9	208,7	391,5	345,4
Όγκος Εμπορίου	201,1	271,5	270,9	293,8	427,3	481,3	409,5	499,9	1045,4	789,6
Εμπορικό Ισοζύγιο	-68,6	-41,6	-41,4	-60,6	-217,9	-223,8	-91,7	-82,5	-262,4	-98,8

Επεξεργασία στοιχείων EUROSTAT: Γραφείο ΟΕΥ

Παραδοσιακά, βασικά προϊόντα, που εξάγει η Ελλάδα στην Αίγυπτο είναι βαμβάκι (αν και το 2011 και το 2012 το ποσοστό στο σύνολο των εξαγωγών μας μειώθηκε σημαντικά λόγω της απαγόρευσης εισαγωγής), καπνά, προϊόντα πετρελαίου και πρώτες ύλες για την βιομηχανία. Η Ελλάδα εισάγει, από πλευράς της, ως επί το πλείστον προϊόντα πετρελαίου, λιπάσματα και πατάτες

2.Ελληνικές εξαγωγές προς την Αίγυπτο 2012 - σύγκριση με 2010, 2011

Ελληνικές εξαγωγές προς την Αίγυπτο 2012 - σύγκριση με έτη 2011, 2010

ΚΣΟ	αξία σε €	2012	2011	2010	% διαφορά 12/11	% διαφορά 12/10	% επί συνόλου 2012	% επί συνόλου 2011
	Σύνολο	345.416.433	391.464.548	208.662.382	-11,8%	65,5%		
27'	ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ,ΛΑΔΙΑ,ΚΕΡΙΑ.ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ,ΥΛ.	200.773.378	268.107.156	31.294.569	-25,1%	541,6%	58,1%	68,5%
24'	ΚΑΠΝΑ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤ.ΚΑΠΝΟΥ	30.132.255	21.772.968	18.282.659	38,4%	64,8%	8,7%	5,6%
52'	ΒΑΜΒΑΚΙ	17.938.922	25.290.416	72.026.486	-29,1%	-75,1%	5,2%	6,5%
84'	ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ,ΛΕΒΗΤΕΣ,ΜΗΧΑΝΕΣ	14.959.987	9.158.403	6.398.661	63,4%	133,8%	4,3%	2,3%
08'	ΚΑΡΠΟΙ,ΦΡΟΥΤΑ,ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔ/ΔΩΝ- ΠΕΠΟΝΙΩΝ	13.164.642	4.457.040	651.273	195,4%	1921,4%	3,8%	1,1%
48'	ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ.ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ	8.549.654	5.417.564	4.641.168	57,8%	84,2%	2,5%	1,4%
25'	ΑΛΑΤΙ,ΘΕΙΟ,ΓΑΙΕΣ,ΠΕΤΡΕΣ,ΓΥΦΟΣ,ΑΣΒΕΣΤ.ΤΣΙΜ.	7.300.778	6.308.140	15.005.189	15,7%	-51,3%	2,1%	1,6%
72'	ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ,ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	6.966.933	15.592.819	18.343.993	-55,3%	-62,0%	2,0%	4,0%
87'	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ,ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ,ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΛΠ	5.498.052	3.390.362	3.314.525	62,2%	65,9%	1,6%	0,9%
39'	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ	4.998.233	5.024.697	4.465.641	-0,5%	11,9%	1,4%	1,3%
20'	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ,ΚΑΡΠΩΝ,ΦΡΟΥΤΩΝ	4.891.977	4.563.667	3.247.941	7,2%	50,6%	1,4%	1,2%
85'	ΜΗΧΑΝΕΣ,ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΛΠ	3.839.886	2.624.517	3.928.802	46,3%	-2,3%	1,1%	0,7%
31'	ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	2.675.049	723.816	617.976	269,6%	332,9%	0,8%	0,2%
32'	ΔΕΨΙΚΑ - ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ.ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	2.601.197	1.574.624	2.660.454	65,2%	-2,2%	0,8%	0,4%
73'	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ,ΣΙΔΗΡΟ- ΧΑΛΥΒΑ	2.590.307	1.076.140	3.932.090	140,7%	-34,1%	0,7%	0,3%
38'	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	2.071.866	2.681.249	1.636.004	-22,7%	26,6%	0,6%	0,7%
40'	ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	1.731.008	362.743		377,2%		0,5%	0,1%
49'	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ,ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ,ΚΛΠ	1.161.008	1.278.489	168.000	-9,2%	591,1%	0,3%	0,3%
83'	ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	1.044.609	1.185.513	2.336.107	-11,9%	-55,3%	0,3%	0,3%
04'	ΓΑΛΑ,ΑΥΓΑ ΜΕΛΙ - ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣ.	1.042.079	671.340	153.787	55,2%	577,6%	0,3%	0,2%
90'	ΟΡΓΑΝΑ - ΣΥΣΚΕΥΕΣ,ΟΠΤΙΚΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΛΠ	1.035.964	938.761	1.927.627	10,4%	-46,3%	0,3%	0,2%
11'	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΙΑΣ,ΒΥΝΗ,ΑΜΥΛΑ ΙΝΟΥΛΙΝΗ	880.839	473.000	970.013	86,2%	-9,2%	0,3%	0,1%

68'	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΣ ΓΥΦΟ,ΤΣΙΜΕΝΤΟ ΚΛΠ	862.396	872.095	1.132.110	-1,1%	-23,8%	0,2%	0,2%
34'	ΣΑΠΟΥΝΙΑ,ΑΛΥΣΙΒΕΣ,ΚΕΡΙΑ ΤΕΧΝΗΤΑ,ΠΑΣΤ.ΓΥΦΟΥ	823.012	178.804		360,3%		0,2%	0,0%
76'	ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	792.624	1.043.474	1.489.504	-24,0%	-46,8%	0,2%	0,3%
44'	ΞΥΛΕΙΑ,ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ - ΤΕΧΝΟΥΡΓ.ΑΠΟ ΞΥΛΟ	612.486	282.586	359.283	116,7%	70,5%	0,2%	0,1%
95'	ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ,ΕΙΔΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ Η ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ.	607.616	469.849	287.596	29,3%	111,3%	0,2%	0,1%
74'	ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΛΚΟ	513.388	282.906	489.604	81,5%	4,9%	0,1%	0,1%
15'	ΛΙΠΗ,ΛΑΔΙΑ,ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	494.330	591.863	631.111	-16,5%	-21,7%	0,1%	0,2%
13'	ΓΟΜΕΣ,ΡΗΤΙΝΕΣ,ΧΥΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ ΦΥΤΙΚΑ	467.200	543.650	563.880	-14,1%	-17,2%	0,1%	0,1%
18'	ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	393.195	411.735	482.561	-4,5%	-18,5%	0,1%	0,1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ – Επεξεργασία : Γραφείο ΟΕΥ

4. Ελληνικές εισαγωγές από την Αίγυπτο 2012 - σύγκριση με 2011

Ελληνικές εισαγωγές από την Αίγυπτο 2012 - σύγκριση με έτος 2011

ΚΣΟ	αξία σε €	2012	2011	% διαφορά 12/11	% επί συνόλου 2012	% επί συνόλου 2011
27'	ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ,ΛΑΔΙΑ,ΚΕΡΙΑ.ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ,ΥΛ.	318.116.378	489.356.041	-35,0%	74,8%	74,8%
31'	ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	27.854.719	28.773.057	-3,2%	4,4%	4,4%
29'	ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	17.146.607	7.632.228	124,7%	1,2%	1,2%
74'	ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΛΚΟ	12.681.984	18.735.329	-32,3%	2,9%	2,9%
07'	ΛΑΧΑΝΙΚΑ,ΦΥΤΑ,ΡΙΖΕΣ ΚΑΙ ΚΟΝΔΥΛΟΙ,ΒΡΩΣΙΜΑ	12.109.087	31.837.755	-62,0%	4,9%	4,9%
25'	ΑΛΑΤΙ,ΘΕΙΟ,ΓΑΙΕΣ,ΠΕΤΡΕΣ,ΓΥΦΟΣ,ΑΣΒΕΣΤ.ΤΣΙΜ.	9.956.169	7.463.563	33,4%	1,1%	1,1%
39'	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ	8.261.267	7.323.952	12,8%	1,1%	1,1%
63'	ΑΛΛΑ ΕΤΟΙΜΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΙΔΗ,ΚΛΠ	3.968.504	2.903.979	36,7%	0,4%	0,4%
44'	ΞΥΛΕΙΑ,ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ - ΤΕΧΝΟΥΡΓ.ΑΠΟ ΞΥΛΟ	3.273.981	3.520.669	-7,0%	0,5%	0,5%
76'	ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	2.623.159	3.449.858	-24,0%	0,5%	0,5%
48'	ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ.ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ	2.152.788	4.628.850	-53,5%	0,7%	0,7%
28'	ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜ.ΠΡΟΙΟΝΤΑ.ΕΝΩΣΕΙΣ ΠΟΛΥΤ.ΜΕΤΑΛ.	2.104.460	5.917.371	-64,4%	0,9%	0,9%
38'	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	2.026.813	2.126.598	-4,7%	0,3%	0,3%
61'	ΕΝΔΥΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤ.ΠΛΕΚΤΑ	1.912.087	3.263.801	-41,4%	0,5%	0,5%
20'	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ,ΚΑΡΠΩΝ,ΦΡΟΥΤΩΝ	1.905.581	252.040	656,1%	0,0%	0,0%
72'	ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ,ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	1.681.754	5.757.982	-70,8%	0,9%	0,9%
85'	ΜΗΧΑΝΕΣ,ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΛΠ	1.649.542	1.024.965	60,9%	0,2%	0,2%
70'	ΓΥΑΛΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΓΥΑΛΙ	1.343.386	3.918.867	-65,7%	0,6%	0,6%

'87'	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ,ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ,ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΛΠ	1.321.501	1.321.351	0,0%	0,2%	0,2%
'57'	ΤΑΠΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔ. ΔΑΠΕΔΟΥ ΑΠΟΥΦΑΝΤ.ΥΛΕΣ	1.224.080	2.302.184	-46,8%	0,4%	0,4%
'22'	ΠΟΤΑ,ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΥΔΙ	1.182.811	1.313.065	-9,9%	0,2%	0,2%
'62'	ΕΝΔΥΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΛ.ΤΟΥ ΕΝΔΥΜ.ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΠΛΕΚΤΑ	1.113.416	355.898	212,8%	0,1%	0,1%
'52'	ΒΑΜΒΑΚΙ	1.047.489	1.289.152	-18,7%	0,2%	0,2%
'12'	ΣΠΕΡΜΑΤΑ,ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ,ΒΙΟΜ.ΦΥΤΑ,ΑΧΥΡΑ	917.312	940.745	-2,5%	0,1%	0,1%
'30'	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	661.913	994.374	-33,4%	0,2%	0,2%
'69'	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΚΕΡΑΜΕΥΤΙΚΗΣ	633.511	1.203.936	-47,4%	0,2%	0,2%
'94'	ΕΠΙΠΛΑ,ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ,ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜ.	618.355	765.928	-19,3%	0,1%	0,1%
'68'	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΣ ΓΥΨΟ,ΤΣΙΜΕΝΤΟ ΚΛΠ	552.235	839.835	-34,2%	0,1%	0,1%
'46'	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜ.ΣΠΑΡΤΟΠΛΕΚΤΙΚΗΣ - ΚΑΛΑΘΟΠΟΙΑΣ	379.357	226.373	67,6%	0,0%	0,0%
'54'	ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Η ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ ΣΥΝΕΧΕΙΣ	344.731			0,0%	0,0%
'64'	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ,ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ.	343.910	2.904.900	-88,2%	0,4%	0,4%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ – Επεξεργασία : Γραφείο ΟΕΥ

✓ Ο όγκος του εμπορίου των πετρελαιοειδών, καίτοι μειούμενος, διατηρείται στα υψηλά επίπεδα του 2011 (58,1% των ελληνικών εξαγωγών και 74,8% των εισαγωγών). Το νέο στοιχείο την διετία 2011-12 είναι η αύξηση των ελληνικών εξαγωγών (διύλισμένο πετρέλαιο) οι οποίες το 2010 καταλάμβαναν μόνον το 15% του συνόλου. Σύμφωνα με τις προβλέψεις, έως το 2021, το έλλειμμα μεταξύ παραγωγής και κατανάλωσης πετρελαίου στην Αίγυπτο θα διευρυνθεί ενώ ενδιαφέρον παρουσιάζει η μεγάλη άνοδος των εισαγωγών διύλισμένου πετρελαίου λόγω έλλειψης σχετικής υποδομής.

✓ Οι εξαγωγές καπνού και προϊόντων καπνού καταγράφουν σταθερή άνοδο και καταλαμβάνουν πλέον την δεύτερη θέση επί του συνόλου.

✓ Οι εξαγωγές βάμβακος παρουσιάζουν κάθετη πτώση (75% σχέση με το 2010), μετά την απαγόρευση (Νοέμβριος 2011 – Φεβρουάριος 2012) και την de facto απαγόρευση καθ'ολην την διάρκεια του 2012. Ωστόσο, καταλαμβάνει την τρίτη θέση, γεγονός που ερμηνεύεται λόγω εισαγωγών μέσω Ελευθέρων Ζωνών (όπου δεν ίσχυε η απαγόρευση) ανεξάρτητα εάν το σύνολο των εισαχθεισών ποσοτήτων κατέληξαν σε αυτές.

✓ Καταγράφεται «εκρηκτική» αύξηση εξαγωγών φρούτων (κυρίως μήλων) από € 651χιλ το 2010 σε € 13,1 εκ. το 2012. Το γεγονός εν μέρει οφείλεται στην διακοπή εισαγωγών από την Συρία (η σημαντικότερη εξαγωγέας) λόγω του εμφυλίου. Το κενό καλύπτουν εισαγωγές κατ' αρχήν από την Ιταλία και κατά δεύτερο λόγο από την Ελλάδα. Η τάση είναι αυξητική για την χώρα μας

✓ Η πτώση εξαγωγών του ΚΣΟ 72 (σίδηρος, χάλυβας) οφείλεται στην μειωμένη εσωτερική ζήτηση λόγω πτώσης της οικοδομικής δραστηριότητας.

✓ Η αύξηση εισαγωγών αυτοκινήτων (μεταχειρισμένων και ανταλλακτικών) φαίνεται να οφείλεται στην ελληνική κρίση και στις συνέπειές της

✓ Η επίσης «εκρηκτική» άνοδος εισαγωγών λιπασμάτων (270% σε σχέση με το 2011) οφείλεται στις ελλείψεις της εσωτερικής αγοράς λόγω απορρύθμισης της παραγωγής. Επισημαίνεται ότι τα λιπάσματα και οι πρώτες ύλες για την παραγωγή τους, είναι από τα κύρια εξαγόμενα προϊόντα τις χώρας.

Όσον αφορά τις ελληνικές εισαγωγές, πέραν της γενικότερης πτώσης, επισημαίνεται η σημαντική πτώση εισαγωγών πατάτας (07 ΚΣΟ, από τα κύρια εξαγόμενα προϊόντα της Αιγύπτου), «παράπλευρη απώλεια» της, de jure και εν συνεχεία de facto, απαγόρευσης εισαγωγής ελληνικού βάμβακος

5. Επενδύσεις

Το συνολικό ύψος των επενδυμένων ελληνικών κεφαλαίων στην Αίγυπτο (stock) σύμφωνα με στοιχεία της Τραπεζής της Ελλάδος ανέρχεται σε € 943,62 εκ. (31.12.2010) Ωστόσο το πραγματικό επενδυμένο κεφάλαιο ανέρχεται σε € 1,4 δισ. δεδομένου ότι πολλές ελληνικές επενδύσεις γίνονται μέσω τρίτων χωρών (Κύπρου).

Οι ελληνικές επενδύσεις εντοπίζονται στους εξής τομείς: βιομηχανιών χάρτου, τσιμέντου, πετρελαίου, κατασκευών, τροφίμων, χρωμάτων και δομικών υλικών, συστημάτων άρδευσης και αλουμινίου, τραπεζών, θαλασσιών και αεροπορικών μεταφορών, υπηρεσιών εκπαίδευσης και τυχερών παιγνίων.

Εκ των σημαντικότερων ελληνικών επενδύσεων είναι οι ακόλουθες: TITAN (τσιμέντα), Χαρτοποιία Θράκης (Pyramids Paper Mills S.A.E. – Flora, χαρτοβιομηχανία), Vegas Oil & Gas του Ομίλου Βαρδινογιάννη (εξόρυξη πετρελαίου), η Alumil (αλουμίνιο), Kothali (δομικά υλικά), Ελληνικά Πετρέλαια (πετρέλαιο, φυσικό αέριο), Αρχιρόδον (τεχνικά έργα λιμένων), Μηχανική (κατασκευές), Edita/Chipita (τρόφιμα), Eurodrip (συστήματα υδρεύσεως και αρδεύσεως), Er-Lac (χρώματα), Τράπεζα Πειραιώς, Εθνική Τράπεζα, Informer (πληροφορική), Mellon Technologies (πληροφορική), Intralot-INTRACOM (τυχερά παίγνια), Blue Point (παραγωγή μαγιό), BSB και Raxevski (franchise γυναικείων ενδυμάτων), NEL, Όμιλοι Χανδρή και Ευγενίδη (θαλάσσιες μεταφορές), η CCC (κατασκευές), οι Aegean Airlines (αεροπορικές μεταφορές), AXON (εκπαίδευση), η ENERGEAN (εξόρυξη πετρελαίου) και η ΑΡΓΩ (υλικά συσκευασίας)

ΟΜΙΛΟΣ ΒΑΡΔΙΝΤΙΑΝΝΗ	VEGAS OIL AND GAS	γεωτρήσεις πετρελαίου
ΟΜΙΛΟΣ ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ	EVGE SHIPPING AGENCY AND MARITIME AFFAIRS	ναυτιλακές υπηρεσίες επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών
ER-LACK Γ.Γ. ΚΟΥΤΑΗΣ	ER-LAC-K FOR PAINTS	παραγωγής χρωμάτων
EURODRIP S.A	EURO DRIP EGYPT	παραγωγής εύκαμπτων σωλήνων άρδευσης
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ	NATIONAL BANK OF GREECE	τραπεζικές υπηρεσίες
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΩΣ	PIREAEUS BANK EGYPT S.A.E.	τραπεζικές υπηρεσίες
ΑΧΟΝ GLOBAL EDUCATION NETWORK	AXON EGYPT	δίκτυο εκπαίδευσης ξένων γλωσσών
ΧΑΡΤΟΠΟΙΑ ΘΡΑΚΗΣ	PYRAMIDS PAPER MILLS S.A.E.	παραγωγής χαρτιού
TITAN CEMENT Co	TITAN EGYPT BENI SUEF CEMENT Co.	παραγωγή τσιμέντου
ALUMIL S.A.	ALUMIL MISR	παραγωγή προϊόντων αλουμινίου
CHIPITA INT'L	EDITA FOOD INDUSTRIES	παραγωγή κρέκερ και κρουασάν
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	HELLENIC PETROLEUM EGYPT	γεωτρήσεις πετρελαίου
ΚΟΘΑΛΗ Α.Ε.	EGYPTIAN GREEK FOR CLAY AND BRICKS	παραγωγή τούβλων
ΧΑΝΔΡΗΣ	PYRAMID NAVIGATION CHANDRIS	φορτηγά πλοία (φυσικό αέριο)
ΟΜΙΛΟΣ ΚΟΠΕΛΟΥΖΟΣ	ARABIA GAS.A.E.	φυσικό αέριο
PHYTORGAN S.A.	ADRITEC EGYPT	συστήματα άρδευσης
CONSOLIDATED CONTRACTORS INTERNATIONAL CO.	CONSOLIDATED CONTRACTORS INTERNATIONAL	κατασκευές
ARCHIRODON HELLAS S.A.	ARCHIRODON CONSTRUCTION (OVERSEAS) Co. S.A.	κατασκευές
J & P (JOANOU & PARASKEVAIDES S.A.)	JOANNOU AND PARASKEVAIDES OVERSEAS LTD J&P	κατασκευές
MICHANIKI GROUP OF COMPANIES	MICHANIKI EGYPT REAL ESTATE AND TOURISM ENTERPRISES	κατασκευές
RAOULO TECHNIKI	RAOULO EGYPT	παραγωγής ρολών για μιάντες
EPSI	EPSI EGYPT S.A.	ψύκτες
FOLLI - FOLLIE S.A.	FOLLI FOLLI JEWELLRY STORES	αλυσίδα κοσμηματοπωλείων
RAXEVSKY S.A.	STYLISH TRADE	εισαγωγές και εμπορία γυναικείων ενδυμάτων
TELEPERFORMANCE HELLAS	TELEPERFORMANCE EGYPT	πολυεθνική εταιρεία παροχής υπηρεσιών
BLUE POINT S.N. ARGIOS SA	DESIGN APPAREL	παραγωγή μαγιό- εσώρουχα
SAMARAS GROUP	P.S. FOR CONSTRUCTION	κατασκευές
ENRGEAN ENERGY	ENERGEAN ENERGY EGYPT	έρευνες πετρελαίου
ARGO S.A.	ARGO EGYPT PLASTICS SAE	παραγωγή πλαστικών υλικών συσκευασίας
C-shell	PHOENIX	κλωστοϋφαντουργικά
MIGATO A.E.	MIGATO A.E.	αντιπροσωπεία υποδημάτων

Ε. ΠΗΓΕΣ

Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου
Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας
Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου
Εθνική Στατιστική Υπηρεσία (ΕΛΣΤΑΤ)
Στατιστική Υπηρεσία Αιγύπτου (CAPMAS)
Στατιστική Υπηρεσία Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUROSTAT)
General Authority for Investment and Free Zones
Egypt Country profile The Economist Intelligence Unit
CIA World Fact Book
US Commercial Service
UNCTAD
Oxford : The Report Egypt 2012

Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης

